

Budsjettoppfølging per 2.tertial 2023

Sola kommune

Innhold

Sammendrag drift.....	4
Sentrale inntekter og utgifter.....	5
Skatt og rammetilskudd	5
Integreringstilskudd	5
Sola sjø.....	5
Tjenesteområdene	5
Kommunedirektør med sentrale staber.....	5
Oppvekst og kultur	5
Levekår	6
Samfunnsutvikling	7
Investering.....	35
Investeringsutgifter	35
Endringer i prosjektenes totalrammer	35
Tekniske endringer i prosjektenes årsbudsjetter.....	36
Nye investeringsbehov og prosjekter med reell kostnadsendring	40
Investeringsinntekter og finansiering	43
Status investeringsprosjekter.....	45
Kommunedirektør med sentrale staber.....	45
Levekår	45
Oppvekst og kultur	46
Samfunnsutvikling	46
Kommunens tjenesteområder	7
Kommunedirektør med sentrale staber.....	7
Status økonomi.....	7
Forslag til budsjettjusteringer	7
Kommentar til status økonomi.....	8
Kommunedirektøren	8
Organisasjonsavdeling.....	8
Økonomiavdeling	9
Oppvekst og kultur	9
Status økonomi.....	9
Forslag til budsjettjusteringer	10

Kommentar til status økonomi.....	11
Fagstab oppvekst.....	12
Kommunale skoler og SFO	12
Barnehager i Sola kommune	13
Sola PPT	16
Barnevern	16
Barn, ungdom og familietjenesten.....	16
Kultur og fritid	16
Levekår	17
Status økonomi.....	17
Forslag til budsjettjusteringer	17
Kommentar til status økonomi.....	19
Fagstab levekår.....	20
TKK.....	20
Enhet for mestring.....	21
Institusjon.....	22
Hjemmetjenester	24
NAV Sola (Sosiale tjenester)	25
Fysio-/ergoterapi.....	27
Samfunnsutvikling	27
Status økonomi.....	27
Forslag til budsjettjusteringer	27
Kommentar til status økonomi.....	29
Fagstab samfunnsutvikling.....	29
Eiendom.....	29
Kommunalteknikk	30
Areal	31
Felles utgifter og inntekter	31
Forslag til budsjettjusteringer	31
Kommentar til status økonomi.....	32
Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	32
Sentrale inntekter og utgifter.....	33
Sola sjø.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Finansrapport	35
Forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet	48

Forvaltning av gjeldsporteføljen	49
Gjeldsporteføljen.....	49
Renteutvikling, rentedurasjon, netto rentebærende lånegjeld og risiko	50
Avdrag på lån.....	51
Forvaltning av midler med lang horisont	51
Stresstest	51

Sammendrag drift

Avdelinger	Budsjett hiå.	Regnskap hiå.	Avvik hiå.	Avvik i % hiå.	Prognose årsavvik	Prognose avvik i %	Forslag til budsjett- justering
Kommunedirektør med sentrale staber	81 673	92 184	-10 512	-12,9 %	-5 000	-4,4 %	5 000
Oppvekst og kultur	574 273	590 398	-16 125	-2,8 %	-9 700	-1,1 %	12 540
Levekår	414 081	448 255	-34 174	-8,3 %	-37 800	-6,2 %	32 950
Samfunnsutvikling	114 029	104 852	9 177	8,0 %	4 850	2,5 %	-3 450
Totalsum	1 210 835	1 268 439	-57 604	-4,8 %	-47 650	-2,6 %	0

Totalt per 2.tertial har tjenesteområdene et samlet merforbruk på kr 47,7 millioner.

Kommunedirektøren foreslår i denne tertialen å dekke kr 31 millioner av dette, hvor kr 16 millioner av de foreslåtte budsjettjusteringene er utgifter knyttet til situasjonen i Ukraina. Kommunedirektøren foreslår samtidig å oppjustere kommunens inntekter med kr 87,9 millioner som stort sett er knyttet til skatt og integreringstilskudd.

Det jobbes fremdeles for fullt med omstillingsarbeidet ute i tjenesteområdene og vi fortsetter å se effekten av det gode arbeidet som legges ned. Kommunedirektøren er stolt over hvordan de ansatte hver dag står på for å løse oppgavene på best mulig måte og i tråd med de vedtatte budsjettrammene. Kommunen har gjennom hele året opplevd økt aktivitet og endring i tjenestene vi skal tilby, både i form av flere innbyggere som mottar tjenester, men også at kompleksiteten i tjenestene som tilbys er endret. Vi leverer i dag flere og mer omfattende tjenester for hver krone som brukes, noe som er et klart tegn på at uten omstillingsarbeidet ville merforbruket på tjenesteområdene vært enda større.

Det meste av merforbruket er kjent og har vært omtalt i tidligere økonomirapporter, både i 2022 og 2023. Store beløp knytter seg til bruk av vikar og innleie for å sikre drift i tjenestene, dette gjelder både på IT, enhet for mestring, institusjon og hjemmetjenester. Det er blitt lagt ned et grundig arbeid på flere av disse områdene hvor man har fått betydelig innsikt om budsjettrammene og behovene i virksomhetene. På skoleområdet har det vært jobbet med en ny finansieringsmodell og det har vært fokus på behovet og organiseringen av tilbud knyttet til spesialundervisning.

Strømutgiftene til nå i 2023 har vært betydelig lavere enn forventet. Totalt for årets 7 første måneder har kommunen et strømforbruk på 14,36 millioner kWh for alle bygg og anlegg, og kostnaden for dette er estimert til kr 22 millioner. Dette gir en pris per kWh på i overkant av kr 1,5 inkludert effektledd og nettleie, som er mye lavere enn den budsjetterte strømprisen på kr 2.

Under finnes en kort beskrivelse av resultatene. Hvert enkelt tjenesteområde har mer utfyllende resultater under sine respektive kapitler for tjenesteområdet.

Kort om status i sentrale inntekter og utgifter

Skatt og rammetilskudd

Akkumulert skatteinntang per 31.08.2023 er på kr 840,1 millioner. Inngangen så langt utgjør en vekst på 2,7 prosent i forhold til samme tid i fjor og er kr 60,1 millioner høyere enn justert budsjett. Vekst på landsbasis for alle landets kommuner er på 1 %.

Korrigert for inntektsutjevningen kan det forventes at netto skatteinntang blir 39 mill. høyere enn budsjettet i 2023. Prognosen er basert på forutsetningen om at skatteanslaget på landbasis blir som justert i RNB 2023, dvs. -7,4 % samt at vårt anslag blir på -2,2%

Integreringstilskudd

Kommunestyre har vedtatt å bosette 175 flyktninger i 2023. I 2023 er det forventet å bosette 120 flyktninger. Hittil i år er det bosatt 66 flyktninger, og mål for 2023 om å bosette 175 flyktninger vil trolig nås i løpet av første kvartal 2024. Kommunedirektøren foreslår derfor i denne tertialen å øke integreringstilskuddet med kr 30 millioner. Bosettingen har ført til behov for økt kapasitet i NAV, og økt sosialstønad for flyktninger. Det påløper også utgifter i andre virksomheter og tjenesteområder jf foreslåtte utgiftsdekninger i denne saken.

Vertskommunetilskudd

Sola kommune mottar kr 2,5 millioner fra staten i forbindelse med at vi er vertskommune for Sola sjø midlertidige mottak. Inntektene har en motpost i de ulike tjenesteområdene når beboere mottar hjelp.

Sola sjø

Kommunen driver akuttmottak ved Sola sjø. Avtalen med UDI for å drive akuttmottaket er forlenget ut 2024. Driftsinntektene kan justeres med kr 20 millioner i henhold til avtalen. Estimerte driftsutgifter i forbindelse med forlengelsen er kr 10 millioner.

Kort om status i tjenesteområdene

Kommunedirektør med sentrale staber

Det forventes et merforbruk hos kommunedirektør med sentrale staber ved årsslutt på kr 5 millioner. Merforbruket er knyttet til utfordringer i driften av IT-avdelingen, hvor kommunedirektøren anser det som nødvendig å sikre driften gjennom bruk av eksternt kompetanse i en midlertidig periode.

Oppvekst og kultur

Det forventes et merforbruk på kr 9,7 millioner ved årets slutt i oppvekst og kultur, ekskl. Ukrainakostnader.

Skolesektoren forventer et samlet merforbruk på kr 5,8 millioner ved årets slutt. Samlet merforbruk på kr 4 millioner er knyttet til skoler og SFO og kr 1,8 millioner er knyttet tospråklig fagopplæring i voksenopplæring.

Det forventes et samlet merforbruk på kr 2,6 millioner ved årets slutt i barnehagesektoren. Merforbruket på kr 2,6 millioner er knyttet til barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Fagstab oppvekst forventer et merforbruk på kr 1 million ved årets slutt som knytter seg til administrative lisenser på skole.

Det er vanskelig å si noe om prognosen ved årets slutt på barnevern da det hele tiden er bevegelser i plasseringer, men en del fravær knyttet til sykdom, permisjoner og pleiepenger er med og dekker opp deler av de økte utgiftene. Det forventes likevel et merforbruk på kr 1,3 millioner ved årets slutt.

De andre områdene innenfor oppvekst og kultur jobber mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Levekår

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 37,8 millioner ved årets slutt i levekår, ekskl. Ukrainakostnader. Dette skyldes at man forventer et merforbruk ved TKK, enhet for mestring, institusjon og hjemmetjenester. Kommunedirektøren foreslår en samlet budsjettjustering i levekårsområde per 2. tertial på kr 33 millioner.

Ved utgangen av august er merforbruket i levekår på kr 32,2 millioner ekskl. Ukraina-kostnader.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 0,5 millioner på legeområdet ved årets slutt, som følge av ubudsjetterte kostnader til vaksiner, og prognose for merforbruk ved Stavanger legevakt.

Ved TKK er det ventet et merforbruk på inntil kr 1,1 millioner. Dette er i hovedsak knyttet til økte kostnader til omsorgslønn og privat hjemmeavlastning.

Ved enhet for mestring er det ventet et merforbruk på kr 12 millioner ved årets slutt. Gjennom året har man opparbeidet seg viktig innsikt om budsjetttrammene og behovene i virksomheten, og funnene viser at merforbruket skyldes at virksomheten fortsatt er underfinansiert.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 14,5 millioner ved institusjon, relatert til vikarinneleie for vakante stillinger, flere brukere med omfattende tjenestebehov, drift av ekstra sengeplasser, økning i utskrivningsklare pasienter, samt inflasjon på varer og tjenester som kjøpes inn.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 10,5 millioner i hjemmetjenesten. Merforbruket i hjemmetjenesten er spesielt relatert til overtid og vikarbruk, som blant annet skyldes økning i vedtaks- og tiltaks-timer og en krevende bemanningssituasjon, høyt antall utskrivningsklare pasienter og mer komplekse behov hos tjenestemottakerne.

Det forventes balanse ved NAV ved årets slutt, justert for kostnader tilknyttet Ukraina. Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 9 millioner tilknyttet Ukrainasisituasjonen for økte kostnader til integreringstilskudd og midlertidig bolig. Disse må ses opp mot økning i integreringstilskudd fra staten.

Samfunnsutvikling

Årsprognosen for området samfunnsutvikling er et mindreforbruk på omtrent kr 4,5 millioner, basert på regnskap per 31. august. Dette skyldes hovedsakelig lavere strømpriser enn forventet, som igjen fører til at strømkostnaden for kommunens eiendommer er lavere enn budsjettet. De store prisøkningene, spesielt innen bygg, vei og renhold, merkes godt så det er behov for å bruke noe av det reduserte strømbudsjettet til å finansiere dette. Det er også et stort behov for å starte arbeidet med en tilstandsanalyse av kommunens bygningsmasse for å estimere vedlikeholdsetterslepet.

Totalt for årets 7 første måneder har kommunen et strømforbruk på 14,36 millioner kWh for alle bygg og anlegg, og kostnaden for dette er estimert til kr 22 millioner. Dette gir en pris per kWh på i overkant av kr 1,5 inkludert effektledd og nettleie, som er mye lavere enn den budsjetterte strømprisen på kr 2. I tillegg endte det totale strømforbruket i 2022 på 26,3 millioner kWh som er lavere enn det estimerte forbruket på 29 millioner kWh. En stor del av dette skyldes en meget effektiv ENØK filosofi som er utført først på Tananger ungdomsskole. Her er elektrokjel supplert med varmepumper. I 2023 budsjetteres det nå med et strømforbruk på 25,5 millioner kWh, som er 3,5 millioner kWh lavere enn det som er budsjettet i HØP23-26.

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør med sentrale staber

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
101-Kommunedirektør	4 535	5 347	-812	7 160	0	0,0 %	✓
103-Organisasjonsavdeling	64 379	74 384	-10 006	87 390	-5 000	-5,7 %	!
104-Økonomiavdeling	12 760	12 453	306	20 361	0	0,0 %	✓
Sum	81 673	92 184	-10 512	114 910	-5 000	-4,4 %	!

Forslag til budsjettjusteringer

Beløp i 1000

Budsjettjustering	2023
Dekning av merkostnader ved IT-avdelingen	5 000
Sum	5 000

Dekning av merkostnader ved IT-avdelingen

Prognosen for organisasjonsavdelingen tilsier et merforbruk på kr 5 millioner ved årsslutt. Merforbruket er knyttet til driften av IT-avdelingen, hvor kommunedirektøren anser det som nødvendig å sikre driften gjennom bruk av ekstern kompetanse en midlertidig fase. Merforbruket er knyttet til:

- Av totalt tre ressurser på IT-drift, har to sluttet og den tredje har vært sykemeldt over lengre tid. Disse har ennå ikke blitt erstattet av praktiske (for lang tid i forhold til å dekke inn akutte behov for spesialkompetanse) og strategiske årsaker.
- IKT har over mange år akkumulert en stor teknisk restanse på administrasjon og vedlikehold av sentral infrastruktur, som nå utgjør en akutt risiko for sikkerhet og stabil drift av IKT sine tjenester. Det er iverksatt flere større prosjekter for å adressere dette som må gjennomføres i tillegg til daglig drift.
- IKT har som mål å sette ut så mange rene driftsoppgaver som mulig for redusere framtidig risiko, samt å kunne bruke interne ressurser på mer verdiskapende arbeid. Siden vi er i en situasjon der vi er nødt til å hente inn ekstern spesialkompetanse for å dekke inn driftsoppgaver uansett, vil det være formålstjenlig å bruke mer penger i en periode for å legge til rette for denne typen overlevering av driftsoppgaver permanent.
- I tillegg kommer generell prisstigning på hardware, lisenser, timepriser på eksterne og så videre.

Kommunedirektøren foreslår å styrke budsjettet til IT-avdelingen med kr 5 millioner.

Kommentar til status økonomi

Det forventes et merforbruk hos kommunedirektør med sentrale staber ved årsslutt på kr 5 millioner. Merforbruket er knyttet til utfordringer i driften av IT-avdelingen, hvor kommunedirektøren anser det som nødvendig å sikre driften gjennom bruk av ekstern kompetanse i en midlertidig periode.

Kommunedirektøren

I henhold til vedtatt HØP-tiltak skal kr 4,5 millioner hentes inn gjennom stillingskontroll. Stillingsutvalget har hatt jevnlig møter og hatt en del stillinger til vurdering i utvalget. Innsparingkravet vil oppnås i løpet av året.

Organisasjonsavdeling

Prognosen for organisasjonsavdelingen tilsier et merforbruk på kr 5 millioner ved årsslutt. Merforbruket er knyttet til driften av IT-avdelingen, hvor kommunedirektøren anser det som nødvendig å sikre driften gjennom bruk av ekstern kompetanse en midlertidig fase. Merforbruket er knyttet til:

- Av totalt tre ressurser på IT-drift, har to sluttet og den tredje har vært sykemeldt over lengre tid. Disse har ennå ikke blitt erstattet av praktiske (for lang tid i forhold til å dekke inn akutte behov for spesialkompetanse) og strategiske årsaker.
- IKT har over mange år akkumulert en stor teknisk restanse på administrasjon og vedlikehold av sentral infrastruktur, som nå utgjør en akutt risiko for sikkerhet og stabil drift av IKT sine tjenester. Det er iverksatt flere større prosjekter for å adressere dette som må gjennomføres i tillegg til daglig drift.

- IKT har som mål å sette ut så mange rene driftsoppgaver som mulig for redusere framtidig risiko, samt å kunne bruke interne ressurser på mer verdiskapende arbeid. Siden vi er i en situasjon der vi er nødt til å hente inn ekstern spesialkompetanse for å dekke inn driftsoppgaver uansett, vil det være formålstjenlig å bruke mer penger i en periode for å legge til rette for denne typen overlevering av driftsoppgaver permanent.
- I tillegg kommer generell prisstigning på hardware, lisenser, timepriser på eksterne og så videre.

Kommunedirektøren foreslår å styrke budsjettet til IT-avdelingen med kr 5 millioner.

Økonomiavdeling

Det forventes balanse ved årsslutt.

Oppvekst og kultur

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
200-Fagstab oppvekst	8 144	9 453	-1 310	12 017	0	0,0 %	✓
202-Skole og SFO	273 617	279 192	-5 575	433 308	-5 800	-1,3 %	!
239-Sola PPT	7 554	7 045	508	11 835	0	0,0 %	✓
251-Barnehager	190 639	195 740	-5 101	294 777	0	0,0 %	✓
269-Styrket barnehagetilbud	20 219	22 165	-1 946	32 116	-2 600	-8,1 %	!
281-Barnevern	31 353	33 115	-1 762	54 768	-1 300	-2,4 %	!
282-Barn, ungdom og familietjenesten	17 679	17 952	-273	29 721	0	0,0 %	✓
290-Fagstab kultur	5 871	5 525	345	7 868	0	0,0 %	✓
291-Fritid	9 235	9 886	-650	16 734	0	0,0 %	✓
292-Sola bibliotek	3 247	3 290	-44	7 090	0	0,0 %	✓
293-Sola kulturskole	6 716	7 035	-319	10 125	0	0,0 %	✓
Sum	574 273	590 398	-16 125	910 359	-9 700	-1,1 %	!

Forslag til budsjettjusteringer

Beløp i 1000

Budsjettjustering	2023
Avbøtende tiltak ifm. med riving av svømmehall ved Røyneberg barnehage	350
Midler til ekstra ressurser på skoler	2 000
Styrket bemanning i SFO, kategori 1	600
Tilskudd til stiftelsen Sagå på Rott	400
Ukraina - Utgifter barne, ungdom og familietjenesten	320
Ukraina - Utgifter i fagstab oppvekst	710
Ukraina - Utgifter i skoler og barnehager	5 000
Ukraina - Utgifter til enslige mindreårige fra Ukraina	60
Økte utgifter som følge av plasseringer i barnevernet	1 000
Økte utgifter til lønn som følge av krav om master / videreutdanning i barnevernet	300
Økte utgifter til lønn som følge av økt aktivitet på tospråklig fagopplæring i voksenopplæring	1 800
Sum	12 540

Avbøtende tiltak ifm. med riving av svømmehall ved Røyneberg barnehage

I påvente av at ny barnehage skal bygges på Røyneberg driver barnehagen i alternative lokaler i Sjalgstova. Disse lokalene ligger like ved Solahallen hvor arbeidet er i gang med å rive den gamle hallen før ny skal bygges.

Som en direkte konsekvens av arbeidet med Solahallen, med endring og økt risiko for støv og støy må de alternative lokalene godkjennes av miljøretta helsevern på ny. Det er blitt gjennomført en ROS vurdering hvor man har kommet opp med noen tiltak som kan gjennomføres for å enkelt komme seg bort fra barnehagen de dagene det er nødvendig:

- Ekstra personale og mulighet for å bestille buss på dager der det er mye støv og støy og man må komme seg ut av barnehagen
- Innkjøp av 3 el-sykler med traller, samt hjelmer

Midler til ekstra ressurser på skoler

Ekstra midler til ressurser for forebygging, tilpasset opplæring og spesialundervisning på skoler i henhold til ny tildelingsmodell for skoler som ble tatt i bruk i 2023.

Styrket bemanning i SFO, kategori 1

Skolefritidsordning som har barn med spesielle behov/funksjonshemninger, herunder kategori 1 og kategori 2, får tilført midler i budsjettet sitt slik at tilskuddet skal gå til styrking av bemanningen i SFO. Omfanget av tilskuddet til kategori 2 varierer i forhold til hvor stor budsjettposten er hvert år. På grunn av stram økonomi har budsjetttrammen ikke strukket seg til og det har ikke vært kompensert for barn i kategori 2 siden høsten 2022. Det bes derfor om inndekning til barn i kategori 1 på kr 0,6 millioner som er minstekravet. Beregningen er basert på informasjon vi vet per i dag og endringer i barn kan variere frem til PPT fatter vedtak.

Tilskudd til stiftelsen Sagå på Rott

I henhold til formanskapets vedtak.

Ukraina - Utgifter barne, ungdom og familietjenesten

Helsesykepleier har jobbet i 50 % stilling knyttet til flyktingene fra Ukraina.

Ukraina - Utgifter i fagstab oppvekst

Rådgiver i fagstab har jobbet 100 % opp mot Ukraina i 2023.

Ukraina - Utgifter i skoler og barnehager

Ansatte i barnehage og skoler som jobber med ukrainske barn.

Virksomhet	Beløp	Kommentar
Grannes skole	124 000	En ukrainsk elev som får spesialpedagogisk hjelp på skole/SFO på Grannes skole.
Tananger ungdomsskole	800 000	Innføringsklasse for ukrainske elever.
Voksenopplæring	2 500 000	Ukrainske deltakere på voksenopplæring.
Høgeholen barnehage	1 000 000	Ukrainske barn i Høgeholen barnehage
Styrket barnehage tilbud	550 000	Et ukrainsk barn som får spesialpedagogisk hjelp i styket bhg.
	4 974 000	

Ukraina - Utgifter til enslige mindreårige fra Ukraina

Barnevernet har utgifter til vertsfamilie for ungdom fra Ukraina.

Økte utgifter som følge av plasseringer i barnevernet

Det er hele tiden bevegelse i plasseringer innenfor barnevernet, noen planlagte og noen uforutsette. Som følge av dette er det utgifter utover det som ligger i budsjettet.

Økte utgifter til lønn som følge av krav om master / videreutdanning i barnevernet

Innen 2031 er det krav om master eller relevant videreutdanning for alle ansatte i barnevernet. Flere ansatte er allerede i gang med å ta videreutdanning, samtidig som flere av de som ansettes har master. Dette har gitt økte lønnsutgifter for barnevernet.

Økte utgifter til lønn som følge av økt aktivitet på tospråklig fagopplæring i voksenopplæring

Det ble bevilget kr 5 millioner i HØP 23-26. Nå viser det seg at det har vært økt aktivitetsnivå i 2023 på tospråklig fagopplæring i voksenopplæring. For at budsjettet skal samsvare med det faktiske driftsnivået må det tilføres kr 1,8 millioner.

Kommentar til status økonomi

Det forventes et merforbruk på kr 9,7 millioner ved årets slutt i oppvekst og kultur, ekskl. Ukrainakostnader.

Skolesektoren forventer et samlet merforbruk på kr 5,8 millioner ved årets slutt. Samlet merforbruk på kr 4 millioner er knyttet til skoler og SFO og kr 1,8 millioner er knyttet tospråklig fagopplæring i voksenopplæring.

Det forventes et samlet merforbruk på kr 2,6 millioner ved årets slutt i barnehagesektoren. Merforbruket på kr 2,6 millioner er knyttet til barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Fagstab oppvekst forventer et merforbruk på kr 1 million ved årets slutt som knytter seg til administrative lisenser på skole.

Det er vanskelig å si noe om prognosen ved årets slutt på barnevern da det hele tiden er bevegelser i plasseringer, men en del fravær knyttet til sykdom, permisjoner og pleiepenger er med og dekker opp deler av de økte utgiftene. Det forventes likevel et merforbruk på kr 1,3 millioner ved årets slutt.

De andre områdene innenfor oppvekst og kultur jobber mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Det foreslås budsjettjusteringer på kr 12,54 millioner i tjenesteområde oppvekst og kultur, hvor av kr 6 millioner er knyttet til Ukraina.

Fagstab oppvekst

Fagstab oppvekst ser ut til å kunne få et merforbruk på kr 1 million ved årets slutt.

Regnskapet per august viser et merforbruk på kr 1,3 millioner, hvorav kr 0,7 millioner er knyttet til Ukraina. Det resterende merforbruket er i hovedsak knyttet til administrative lisenser på skoleområdet og skyldes prisøkning, samt at budsjettet ikke har blitt justert de siste årene.

Kommunedirektøren foreslår å kompensere fagstab oppvekst for utgifter knyttet til Ukraina med kr 0,7 millioner i denne tertialen.

Kommunale skoler og SFO

Det forventes et samlet merforbruk på kr 4 millioner ved årets slutt i skoler og SFO. Skolenes budsjett er styrket med kr 7 millioner, hvorav 6 millioner er knyttet til ansettelse av lærer/miljøarbeider med mer og 1 million er knyttet til skolebøker/utstyr skole.

Basert på regnskapsmessige tall for august kan merforbruket være noe høyere enn 4 millioner ved årets slutt, dersom trenden fortsetter.

Den 9.mai ble sak «ny tildelingsmodell for skolene» lagt frem i formannskapet, jf. sak [33/2023](#). Det er blitt gjort et grundig arbeid hvor skolestab i tett samarbeid med PPT og økonomiavdeling har analysert og utarbeidet nye tildelingsmodeller for skoler. Modellen tar utgangspunkt i hva det koster å drifte en skole ved å studere alle elementer som inngår i skoledrift. Modellen tilsier at basert på full uttelling på alle faktorer må skolebudsjettet styrkes med kr 20 millioner på årsbasis. Disse midlene skal styrke forebygging, tilpasset opplæring og spesialundervisning. Dette er en stor satsing i skoleområdet og samtidig jobbes det med å snu trenden på lang sikt.

Kommunedirektøren la frem 22.09.23 sak i Utvalg for oppvekst og kultur som beskriver den faglige vurderingen av ny tildelingsmodell. I saken vil bli vektlagt hvordan ny tildelingsmodell vil faglig gi bedre incentiv til å vri ressurser til tilpasset opplæring/tidlig innsats fremfor økt behov for spesialundervisning.

Skolefritidsordning som har barn med spesielle behov/funksjonshemninger, herunder kategori 1 og kategori 2, får tilført midler i budsjettet sitt slik at tilskuddet skal gå til styrking av bemanningen i SFO.

Omfanget av tilskuddet til kategori 2 varierer i forhold til hvor stor budsjettposten er hvert år. På grunn av stram økonomi har budsjetttrammen ikke strukket seg til og det har ikke vært kompensert for barn i kategori 2 siden høsten 2022. Det bes derfor om inndekning til barn i kategori 1 på kr 0,6 millioner som er minstekravet. Beregningen er basert på informasjon vi vet per i dag og endringer i barn kan variere frem til PPT fatter vedtak.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 2,6 millioner for å styrke skolenes budsjett i forbindelse med forebygging/tidlig innsats på skole, samt elever i kategori 1 i SFO.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,9 millioner som er knyttet til Ukraina.

Voksenopplæring

Det forventes et merforbruk på kr 1,8 millioner ved årets slutt i voksenopplæring, mot 3 millioner ved rapportering per mai. Nedgangen på 1 million skyldes i hovedsak kostnad knyttet til eksterne tjenester, som er noe lavere enn tidligere år, samt tilskuddet vi har fått til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere er noe høyere enn budsjettet.

Regnskap viser et merforbruk på kr 3,2 millioner per august, men dersom vi utelukker ukrainske utgifter, viser regnskapet et merforbruk på kr 1,1 millioner.

Før krigen i Ukraina inntraff ble det satt ned en arbeidsgruppe som utarbeidet en handlingsplan for å gjøre driften mest mulig effektiv. Nå viser det seg at situasjonsbildet har endret seg grunnet krigen i Ukraina, samt effekten etter korona. Merforbruket på kr 1,8 millioner for inneværende år kan variere avhengig av hvilke tiltak som fremdeles er gjennomførbare i mindre eller større grad. Det må tas en ny vurdering på hvilke tiltak som fortsatt er aktuelle for å redusere merforbruket.

Merforbruk på kr 1,8 millioner skyldes i hovedsak økning i aktivitetsnivå knyttet til tospråklig fagopplæring, hvor en elev får gjennomsnittlig 2 uketimer. Per i dag har vi 140 elever som får dette tilbudet. I fjor ble det bevilget kr 5 millioner, men dette er ikke i samsvar med nivået vi er på per i dag.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 1,8 millioner for å dekke den økte aktiviteten på tospråklig fagopplæring.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 2,5 millioner som er knyttet til Ukraina.

Barnehager i Sola kommune

Det forventes et merforbruk på kr 2,6 millioner knyttet til styrket barnehagetilbud. Kommunale og private barnehager styrer mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Kommunale barnehager

Det forventes balanse ved årets slutt for kommunale barnehager.

Kommunedirektøren foreslår å kompensere kommunale barnehager med kr 0,35 millioner til avbøtende tiltak for driften av Røyneberg barnehage i forbindelse med riving av Solahallen.

Kommunedirektøren foreslår å kompensere kommunale barnehager for utgifter knyttet til Ukraina med kr 1 million i denne tertialen.

Private barnehager

Det forventes balanse ved årets slutt.

Det er usikkerhet knyttet til refusjon for Sola-barn som går i barnehage i andre kommuner, samt utgifter til søskenmoderasjon og redusert foreldrebetaling. Tilskudd til de private barnehagene er høyere enn budsjettet og skyldes høyere kapitaltilskudd og flere barn enn det som ble lagt til grunn ved beregningen til HØP.

Refusjonskrav for barn bosatt i andre kommuner med barnehageplass i Sola ser per nå ut til å kunne bli høyere enn det som ligger i budsjettet, men det er vanskelig å si konkret hvordan det vil bli utover høsten.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for private barnehager i denne tertialen.

Senter for styrket barnehagetilbud

Det forventes et merforbruk på kr 2,6 millioner ved årets slutt, mot 4,5 millioner ved rapportering per mai. Reduksjon av kostnad skyldes hovedsakelig at en ansatt i barnehage stab og en ansatt i styrket barnehagetilbud har gått inn og dekket deler av virksomhetsleder sin stilling i sykemeldingsperioden. Med andre ord er ikke vikar benyttet. I tillegg har flere andre utført flere oppgaver utenom deres stillingsbeskrivelse.

Vi har også holdt igjen på utlysning av et par stillinger, der ansatte har valgt og si opp rett før sommeren. Det henger også sammen med at vi ikke klarer å være i kontinuerlig tilsetningsprosess.

Det er likevel noen usikre momenter som vi ikke har tatt høyde for i beregningen som kan medføre et høyere merforbruk enn kr 2,6 millioner, hvor beløpet kan ligge mellom kr 2,6 – 4,5 millioner. Det gjelder blant annet:

- TKK og timene vi har brukt i en enkeltsak inn i hjemmet. Det er usikkerhet på hvor mye dette vil utgjøre, da de ikke har klart å gjøre seg nytte av vedtakstimen (ca. 1-1,2 millioner). Disse midlene er ikke tilført i rammen til styrket barnehagetilbud. TKK har fattet vedtak og kommunen skal refunderes for deler av beløpet.
- Det er nye saker som kommer hele tiden med omfattende behov.
- Per i dag har vi brukt opp de timene vi har til fordeling, så det kan bli behov for å ansette flere utover høsten.
- Ikke oversikt på refusjoner for høsten (inn og ut), til andre kommuner. Vi vil få bedre oversikt i løpet av oktober.

Vi har også inne en stilling til et barn fra Ukraina som vi har holdt utenfor, da vi håper på refusjon inn til denne stillingen. Kostnaden er ikke tatt med i tidligere anslag og heller ikke i ny beregning.

Grafene under viser antall vedtak og vedtakstimer har økt betydelig med henholdsvis 15 vedtak og 206 uketimer fra 2022 til 2023. Det er dermed behov for ekstra ressurser for å ivareta barn som har rett til spesialpedagogisk hjelp.

Kommunedirektøren foreslår å kompensere styrket barnehagetilbud for utgifter knyttet til Ukraina med kr 0,55 millioner i denne tertialen.

Sola PPT

Sola PPT forventer budsjettbalanse ved årets slutt.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for Sola PPT i denne tertialen.

Barnevern

Barnevern forventer et merforbruk på kr 1,3 millioner ved årets slutt.

Det er hele tiden bevegelse i plasseringer og i løpet av sommeren har flere barn byttet omsorgsbasis, noen planlagte og noen uforutsette. Kjente tiltak ut året viser at det er behov for økt budsjett knyttet til plasseringer, i tillegg til at det har vært økte utgifter til lønn som følge av krav om master eller videreutdanning i barnevernet. Fravær knyttet til permisjon og sykemeldinger som ikke blir fullt ut erstattet av vikarer er med og dekker opp deler av de økte utgiftene.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 1,3 millioner i denne tertialen for å dekke de økte utgiftene på barnevern.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 60 000 som er knyttet til Ukraina.

Barn, ungdom og familietjenesten

Barn, ungdom og familietjenesten styrer mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Regnskapet per august viser utgifter til Ukraina på kr 0,32 millioner, dette er knyttet til en ekstra stilling på helsestasjonen som vil vare ut året.

Kommunedirektøren foreslår å kompensere barn, ungdom og familietjenesten for utgifter knyttet til Ukraina med kr 0,32 millioner i denne tertialen.

Kultur og fritid

Kultur og fritid styrer samlet mot budsjettbalanse ved årets slutt.

Tilrettelagt fritid opplever økte lønnsutgifter knyttet til fritidskontakttjenesten. Dette henger sammen med vedtak som skrives fra TKK, og det pågår et arbeid med å utarbeide nye kriterier for tildeling. Som følge av økte vedtakstimer er det også økte utgifter på kjøring, noe det også jobbes med å redusere.

Biblioteket har økte utgifter til drift av biblioteket, men har ved innstramming av vikarbruk, refusjoner på sykemelding og ekstragenererte inntekter klart å redusere det forventede merforbruket.

Kulturskolen har hatt økte utgifter som følge av gjennomføringen av Kulturskolejubileet.

Kommunedirektøren foreslår ingen budsjettjusteringer for kultur og fritid i denne tertialen.

Levekår

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
300-Fagstab levekår	37 951	35 322	2 629	21 130	-500	-2,4 %	!
305-Institusjon	116 942	129 967	-13 024	181 225	-14 500	-8,0 %	!
306-Hjemmetjenester	51 072	59 745	-8 673	80 077	-10 500	-13,1 %	!
307-TKK (Tjeneste- og koordineringskontoret)	33 791	35 039	-1 247	50 261	-1 100	-2,2 %	!
330-Enhet for mestring	116 117	124 889	-8 773	183 840	-12 000	-6,5 %	!
341-NAV Sola (sosiale tjenester)	45 300	51 269	-5 968	71 021	0	0,0 %	✓
351-Fysio-/ergoterapi	12 907	12 024	883	19 811	800	4,0 %	✓
Sum	414 081	448 255	-34 174	607 364	-37 800	-6,2 %	!

Forslag til budsjettjusteringer

Beløp i 1000

Budsjettjustering	2023
Inndeke merkostnader til flere -tjenestebiler i Hjemmetjenester.	900
Inndekning drift av 8 ekstra sengeplasser.	5 000
Inndekning for dyre bemanningsløsninger ved Institusjon, grunnet vanskelig rekrutteringssituasjon for vakante stillinger for lege og sykepleiere.	5 500
Inndekning merkostnader til Trygghetsalarm.	800
Kompensasjon for påløpte kostnader til vaksinerings - fagstab levekår og legetjenesten	400
Teknisk justering: Rest fra TPO-budsjett flyttes fra miljøtjenesten til TKK	0
Ukraina. Inndeke merkostnader tilknyttet bosetting av Ukrainske flyktninger.	6 000
Ukraina. Inndekning tilknyttet ekstraordinære kostnader til midlertidig bolig.	3 000
Ukraina: Saksbehandler ved boligkontoret som følge av Ukraina-situasjonen	550
Ukraina: Utgifter til tolketjenester ved legetjenesten som følge av Ukraina-situasjonen	400
Økt omfang av omsorgslønn og privat hjemmeavlastning (TKK)	600
Økt tjenestebehov i Hjemmetjenester.	9 800
Sum	32 950

Inndekke merkostnader til flere -tjenestebiler i Hjemmetjenester.

Økt aktivitet og bemanning har medført behov for flere biler i tjenesten. Det har også vært høye kostnader tilknyttet innbytte og reparasjoner av biler.

Inndekning drift av 8 ekstra sengeplasser.

Kapasiteten ved institusjon er økt med 8 plasser ut over ordinær drift, for å fristilt flere ledige plasser til utskrivningsklare pasienter fra SUS

Inndekning for dyre bemanningsløsninger ved Institusjon, grunnet vanskelig rekrutteringssituasjon for vakante stillinger for lege og sykepleiere.

Sola sykehjem har manglet lege og dette har vært dekket ved innleie av vikarlege som har medført merkostnad. I tillegg har det vært innleid 10 sykepleiere på grunn av vakans. Fra september er det ansatt lege og 8 sykepleiere, slik at merforbruket knyttet til dette er ventet å reduseres betydelig fremover.

Inndekning merkostnader til Trygghetsalarm.

Etterspørselen etter trygghetsalarmer har vært stor etter at tjenesten ble gratis i Sola kommune i 2023. Dette har medført økte kostnader både til installasjon og drift av alarmene.

Kompensasjon for påløpte kostnader til vaksinerings - fagstab levekår og legetjenesten

Fagstab levekår og legeområdet har hittil i 2023 hatt noen koronautgifter som det ikke er budsjettet for. Dette gjelder særlig programvare for vaksinerings (Remin) og testsenter.

Hvis midlene bevilges må de fordeles på fagstab og leger og på ulike tjenester.

Ukraina. Inndekke merkostnader tilknyttet bosetting av Ukrainske flyktninger.

Hittil i år er det bosatt 66 flyktninger, og mål for 2023 om å bosette 175 flyktninger vil trolig nås i løpet av første kvartal 2024. Bosettingen har ført til behov for økt kapasitet i NAV, og økt sosialstønad for flyktninger. Per august er det et samlet merforbruk på kr 4,7 millioner, hovedsaklig knyttet til introduksjonsstønad og bostøtte.

Ukraina. Inndekning tilknyttet ekstraordinære kostnader til midlertidig bolig.

Det har i lengre tid vært stor etterspørsel og følgelig begrenset tilgang på utleieboliger i Sola kommune. Høy bosetningstakt av flyktninger i både 2022 og 2023 har også medvirket til dette.

Boligmangelen har videre medført høye utgifter til beboere på midlertidig bolig. De største utgiftene knyttes til familier og personer med rus/lav boevne. Vi ser en manglende boligkapasitet til denne gruppen er en utfordring også i enhet for mestring. Kjøp av døgnplass er en forventet betydelig kostnad fremover grunnet boligmangel.

Økt omfang av omsorgslønn og privat hjemmeavlastning (TKK)

For omsorgslønn er det ved utgangen av august et merforbruk på kr 0,65 millioner. På privat hjemmeavlastning er merforbruket kr 0,25 millioner. Ved årets slutt er prognosen et merforbruk på kr 1,3 millioner for disse kostnadene. Merforbruket skyldes både økte timesatser og økt omfang. Antall timer med omsorgslønn har økt med 20 % (snitt 2023 målt mot snitt 2021). Alternativet for disse kostnadene er å tilby dyrere, kommunale tjenester, slik som kommunal avlastning eller bemannede

boliger/institusjon. Kostnadene er vanskelige å forutsi da vedtakstimene svinger i løpet av et år, men økningen i timesats har ikke blitt kompensert.

Økt tjenestebehov i Hjemmetjenester.

Hjemmetjenester driftes i dag med betydelig merforbruk. Dette skyldes hovedsakelig økning i vedtaks- og tiltaks-timer, med en gjennomsnittlig økning 11,6% i tiltakstimer fra samme periode i 2022, en trend som har vart over flere år og ventet videre økning. Dette har medført høy bruk av overtid og vikarer som følge av en krevende bemanningssituasjon og flere brukere med omfattende tjenestebehov, spesielt i Hjemmetjenester sør og Tananger.

Kommentar til status økonomi

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 37,8 millioner ved årets slutt i levekår, ekskl. Ukrainakostnader. Dette skyldes at man forventer et merforbruk ved TKK, enhet for mestring, institusjon og hjemmetjenester. Kommunedirektøren foreslår en samlet budsjettjustering i levekårrområde per 2. tertial på kr 33 millioner.

Ved utgangen av august er merforbruket i levekår på kr 32,2 millioner ekskl. Ukraina-kostnader.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 0,5 millioner på legeområdet ved årets slutt, som følge av ubudsjetterte kostnader til vaksinerings, og prognose for merforbruk ved Stavanger legevakt.

Ved TKK er det ventet et merforbruk på inntil kr 1,1 millioner. Dette er i hovedsak knyttet til økte kostnader til omsorgslønn og privat hjemmeavlastning.

Ved enhet for mestring er det ventet et merforbruk på kr 12 millioner ved årets slutt. Gjennom året har man opparbeidet seg viktig innsikt om budsjetttrammene og behovene i virksomkostnader tilknytteteheten, og funnene viser at merforbruket skyldes at virksomheten fortsatt er underfinansiert.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 14,5 millioner ved institusjon, relatert til vikarinneleie for vakante stillinger, flere brukere med omfattende tjenestebehov, drift av ekstra sengeplasser, økning i utskrivningsklare pasienter, samt inflasjon på varer og tjenester som kjøpes inn.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 10,5 millioner i hjemmetjenesten. Merforbruket i hjemmetjenesten er spesielt relatert til overtid og vikarbruk, som blant annet skyldes økning i vedtaks- og tiltaks-timer og en krevende bemanningssituasjon, høyt antall utskrivningsklare pasienter og mer komplekse behov hos tjenestemottakerne.

Det forventes balanse ved NAV ved årets slutt, justert for kostnader tilknyttet Ukraina.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 9 millioner tilknyttet Ukrainasisituasjonen for økte kostnader til integreringstilskudd og midlertidig bolig. Disse må ses opp mot økning i integreringstilskudd fra staten.

Prognosen tilsier et mindreforbruk på kr -0,8 millioner ved Fysio/Ergo. Mindreforbruket er i forbindelse med vakans.

Det foreslås budsjettjusteringer på kr 32,95 millioner i tjenesteområde Lvekår, hvor av kr 9,95 millioner er knyttet til Ukraina.

Fagstab levekår

Det forventes balanse i fagstab levekår ved årets slutt.

Leger

Det forventes et merforbruk på kr 0,5 millioner ved årets slutt. Dette skyldes blant annet at Stavanger legevakt har meldt fra om en prognose på kr 0,7 millioner i merforbruk ved årets slutt for Sola kommunens andel. Prognosen er usikker da den avhenger av utviklingen utover høsten.

Ved utgangen av august er det et merforbruk på kr 1 million på legeområdet. Som følge av budsjettekniske årsaker vil dette falle frem mot årsskiftet.

Ukraina-situasjonen

Det forventes et merforbruk på kr 0,6 millioner knyttet til Ukraina-situasjonen på legeområdet. Ved utgangen av august er merforbruket på kr 0,4 millioner. Kostnadene består i hovedsak av tolketjenester ved legetjenesten.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,4 millioner til legetjenesten for å kompensere for kostnadene som følge av Ukraina-situasjonen målt ved midten av september.

TKK

I TKK forventes det et merforbruk på kr 1,1 millioner ved årets slutt. Dette skyldes merforbruk på omsorgslønn og hjemmeavlastning, og noe mindreforbruk på grunn av refusjoner. Prognosen er usikker og er tett knyttet til utvikling av tjenestemottakeres behov.

TKK har ved utgangen av august et merforbruk på kr 0,8 millioner ekskl. Ukrainakostnader.

For omsorgslønn og privat hjemmeavlastning er det ved utgangen av august et merforbruk på kr 0,9 millioner. Ved årets slutt er prognosen et merforbruk på kr 1,3 millioner for disse kostnadene. Merforbruket skyldes både økte timesatser og økt omfang. Antall timer med omsorgslønn har økt med 20 % (snitt 2023 målt mot snitt 2021). Alternativet for disse kostnadene er å tilby dyrere, kommunale tjenester. Kostnadene er vanskelige å forutsi da vedtakstimenene svinger i løpet av et år, men økningen i timesats har ikke blitt kompensert.

Kjøp av private tjenester

Det forventes balanse ved årets slutt for kjøp av private miljøtjenester og BPA-tjenester. Prognosen er usikker da den vil variere med endringer i tjenestemottakernes behov.

Ukraina-situasjonen

TKK har ved utgangen av september et merforbruk på kr 0,55 millioner knyttet til saksbehandler på boligkontoret som jobber med bosetting av flyktninger. Ved årets slutt tilsier prognosen et merforbruk på kr 0,8 millioner hvis denne stillingen bevares ut året.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,55 millioner til TKK for saksbehandler ved boligkontoret knyttet til Ukraina-situasjonen. Dette dekker kostnadene til og med september 2023.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,8 millioner i økt budsjett til omsorgslønn og privat hjemmeavlastning som følge av økning i satser og omfang.

Kommunedirektøren foreslår en teknisk justering på kr 0,6 millioner fra enhet til mestring til TKK, for å kompensere TKK for at overføring av private tjenester til miljøtjenesten ble utsatt til september 2023.

Enhet for mestring

Det forventes merforbruk på kr 12 millioner i enhet for mestring ved årets slutt. Gjennom året har vi ifm. med ny finansieringsmodell for boligene opparbeidet oss viktig innsikt om budsjetttrammene og behovene i virksomheten, og funnene viser at merforbruket i miljøtjenesten blant annet skyldes at tjenesten er betydelig underfinansiert.

Enhet for mestring har ved utgangen av august et merforbruk på kr 8,7 millioner.

Miljøtjenesten

Det er forventet at merforbruket er på kr 10,8 millioner i miljøtjenesten ved årets slutt. Merforbruket ved utgangen av august er på kr 7,7 millioner.

Arbeidet med finansieringsmodell for miljøtjenesten pågår og gir verdifull innsikt i boligenes og tjenestemottakernes behov, og hvilke økonomiske behov dette utløser. Finansieringsmodellen er inspirert av en tilsvarende modell fra Sandes kommune. Den tar utgangspunkt i en grundig kartlegging av behovene til beboerne i miljøtjenestens boliger, og hvilke ressursbehov boligene har på grunnlag av dette. I tillegg har man lagt til grunn en nøktern men lik budsjettering av vikarutgifter som skal dekke korttidsfravær, og like prinsipper for budsjettering av ferieavvikling i alle avdelingene.

Funnene i finansieringsmodellen bekrefter funnene fra tjenesteanalysen som ble lagt frem før sommeren. Miljøtjenesten er underfinansiert, noe som medfører at det blir merforbruk på vikarinnleie, særlig ved avvikling av ferie. Miljøtjenesten preges fortsatt av høyt sykefravær, noe som forsterker merforbruket utover behov for ferievikarer. Både ved sykefravær og ferieavvikling må avdelingene tidvis ty til overtid for å dekke behovet for kvalifisert personell.

Selv om miljøtjenesten er underfinansiert er det er likevel rom for å begrense behovet for innleie fra dagens nivå. Flere av boligene jobber nå med organisering av oppgaveløsninger, bemanningsplanlegging og å etablere årsturnus, for å optimalisere behovet for bemanning. Det vil også være av betydning å få ned sykefraværet.

Ved transporttjenesten er merforbruket på kr 1 million, og det ventes å øke til kr 1,5 millioner. Transporttjenesten inkluderer taxitransport av tjenestemottakere til og fra arbeid- og aktivitetstilbud, i tillegg til leasingkostnader for bilene i miljøtjenesten. Virksomhetsleder vil følge opp hvordan andre nærliggende kommuner praktiserer sitt transporttilbud, slik at man kan etablere overordnede prinsipper for transport av tjenestemottakere. Dermed kan man i 2024 videreutvikle finansieringsmodellen, og arbeide mot å kartlegge hva kostnadsbehovet for transporttjenestene reelt er for de ulike tjenestemottakerne og avdelingene.

Omstillingsarbeidet og flytteprosessene i miljøtjenesten pågår for fullt. Prosessen har tatt lengre tid enn først planlagt blant annet på grunn av byggetekniske årsaker, behov for godt samarbeid med pårørende og behov for ledige boliger. I en overgangsfase fører flytteprosessene til økt behov for personell eller innleie ved fravær, fordi tjenestene blir gitt fra ulike lokasjoner og tjenestemottakere som flytter kan ha behov for tettere oppfølging.

Psykisk helse og rus

Det er forventet et merforbruk på kr 1,2 millioner i psykisk helse og rus ved årets slutt. Ved utgangen av august er merforbruket på kr 1 million.

Det er flere ulike årsaker til merforbruket. I enkelte avdelinger høyt sykefravær som medfører at innleiebudsjetten ikke strekker til. Særlig behov for kvalifisert personell gjør i enkelte avdelinger at sykefravær og ferieavvikling har medført bruk av overtid. I flere av avdelingene jobbes det systematisk med å få ned sykefraværet, og å vurdere hvordan ferieavviklingen i 2024 kan planlegges annerledes for å redusere behovet for bruk av overtid.

I likhet med miljøtjenesten er det behov for en kartlegging av kostnadsbehovet knyttet til transport.

På grunn av rekruttering innenfor ROP-tjenestene forventes det at behovet for innleie vil falle utover høsten slik at merforbruket ikke skal øke betydelig.

Kommunedirektøren foreslår å redusere budsjetttrammen til enhet for mestring med kr 0,6 millioner for å kompensere TKK for at planlagt overføring fra private miljøtjenester til enhet for mestring ble utsatt til andre halvår.

Institusjon

Institusjon driftes i dag med betydelig merforbruk. Årsakene er kompleks og sammensatt, men i hovedsak drives merforbruket av en bemanningssituasjonen som har fordret innleie fra vikarbyrå, et omfattende tjenestebehov hos flere pasienter, samt at det nå er etablert 8 sengeplasser ut over full drift.

Prognosen tilsier et merforbruk på kr 14,5 millioner ved årets slutt, før foreslåtte bevilgninger i denne saken.

Institusjon har ved utgangen av august et merforbruk på på kr 13 millioner. Merforbruket er størst ved Sola sykehjem (kr 5,2 millioner), Soltun sykehjem (kr 2,6 millioner), TABO sykehjem (kr 2,9 millioner) og administrasjon og kjøkken (kr 2,3 millioner).

Beløp i tusen	Budsjett inkl. endring	Regnskap per Aug	Merforbruk per Aug	Merforbruk %-prognose	Budsjett inkl. endring	Prognose
---------------	------------------------	------------------	--------------------	-----------------------	------------------------	----------

	per Aug					
Administrasjon og Kjøkkentjeneste	16 722	18 998	-2 275	9,4 %	26 592	-2 500
Sola sjukeheim	41 889	47 120	-5 230	10,8 %	64 726	-7 000
Soltun sykehjem	32 743	35 321	-2 578	6,0 %	50 345	-3 000
TABO sykehjem	25 588	28 528	-2 940	8,8 %	39 562	-3 500
Totalsum	116 942	129 967	-13 024	8,8 %	181 225	-16 000

Det har vært et ekstraordinært behov for overtid- og vikar-bruk. Bruk av vikarbyrå har kostet institusjon kr 8,3 millioner ved utgangen av august. Sola sykehjem har manglet lege og dette har vært dekket ved innleie av vikarlege som har medført merkostnad. I tillegg har det vært innleid 10 sykepleiere på grunn av vakans. Fra september er det ansatt lege og 8 sykepleiere, slik at merforbruket knyttet til dette reduseres betraktelig fremover.

Det er virksomhetens behov for innleide vikarer og kostnader til brukere med omfattende tjenestebehov og utskrivningsklare pasienter som i hovedsak driver merforbruket. Institusjon står i en krevende situasjon med flere pasienter og omfattende tjenestebehov, samtidig som bemanningssituasjonen er presset av rekrutteringsutfordringer og mye sykefravær. Én til én tiltak har så langt kostet kr 3,3 millioner, 1,4 millioner mer enn samme periode i fjor.

Kapasiteten ved institusjon er økt med 8 plasser ut over ordinær drift. Omorganisering av demensavdelingen ved TABO til somatisk avdeling for pasienter med skjermingsbehov har fristilt flere ledige plasser for utskrivningsklare pasienter fra SUS. Til tross for kapasitetsøkningen har utskrivningsklare pasienter kostet institusjon kr 1,2 millioner, 0,5 millioner mer enn samme periode i fjor.

Institusjon rammes også av inflasjon på varer og tjenester som kjøpes inn, og det er et merforbruk på vaskeritjenester, matvarer, medisiner og forbruksvarer på tilsammen kr 1,4 millioner.

Den krevende situasjonen Institusjon står i har medført store merkostnader i første halvår, men omstilling for å sikre langsiktig bærekraftig drift og økonomi er ventet å redusere kostnadene siste tertial.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 5,5 millioner til Institusjon for merkostnader til dyre bemanningsløsninger grunnet vanskelig rekrutteringssituasjon for vakant lege og 10 sykepleiere.

Kommunedirektøren foreslår i tillegg å bevilge kr 5 millioner til Institusjon til drift av 8 ekstra sengeplasser.

Hjemmetjenester

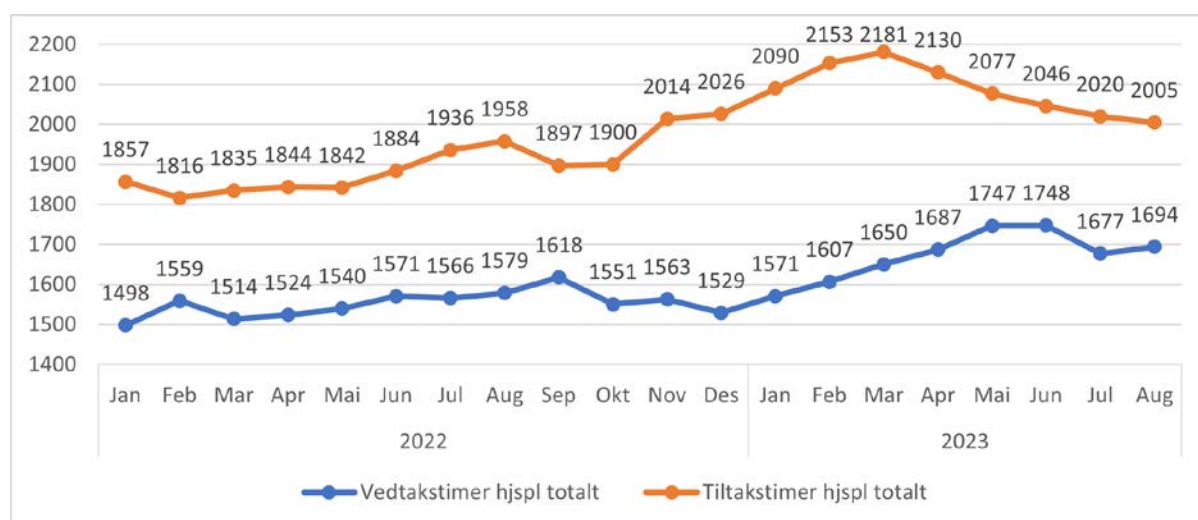
Prognosen tilsier et merforbruk på kr 10,5 millioner ved årets slutt.

Hjemmetjenester har ved utgangen av august et merforbruk på kr 8,7 millioner, før foreslåtte bevilgninger i denne saken.

Merforbruket er størst ved Hjemmetjenester sør (kr 3,6 millioner), Administrasjon hjemmetjenester (kr 2,1 millioner) Hjemmetjenester Tananger (kr 1,8 millioner) og Hjemmetjenester Nord (kr 1,2 millioner).

Beløp i tusen	Budsjett inkl. endring per Aug	Regnskap per Aug	Merforbruk per Aug	Merforbruk %-prognose	Budsjett inkl. endring	Prognose
Admin, Natt og Støttefunksjoner i hjemmet	11 484	13 570	-2 086	13,8 %	18 177	-2 500
Hjemmetjenesten Tananger	12 622	14 420	-1 798	12,8 %	19 580	-2 500
Hjemmetjenester Nord	13 407	14 559	-1 152	9,6 %	20 837	-2 000
Hjemmetjenester Sør	13 560	17 197	-3 637	20,9 %	21 482	-4 500
Totalsum	51 072	59 745	-8 673	14,4 %	80 077	-11 500

Merforbruket skyldes hovedsakelig økning i vedtaks- og tiltaks-timer, med en gjennomsnittlig økning 11,6% i tiltakstimer fra samme periode i 2022. Dette har medført høy bruk av overtid og vikarer (kr 5 millioner) som følge av en krevende bemanningssituasjon og flere brukere med omfattende tjenestebehov, spesielt i Hjemmetjenester sør og Tananger. God disponering av bemanning mellom sonene har også medvirket til å begrense vikarbruken.

Utfordringen med å rekruttere helgestillinger vedvarer og fortsatt er det flere ledige helgestillinger og sykepleiestillinger. Disse stillingene må dekkes inn av fast personale, vikarer, og delvis av tilkaller-vikarer uten fagutdanning. Dette har medført merkostnad til ekstra helgevakter og overtid. Det ventes økt

tjenestebehov, spesielt for område sør og Tananger, og det vil derfor være behov for å øke grunnbemanningen.

For Hjemmetjenester nord ventes det merforbruk grunnet opprettet nattevaktsteam.

Merforbruket i administrasjon er i stor grad knyttet til økt etterspørsel og vedlikehold av trygghetsalarmer og e-låser, pakking av multidose, samt utskiftning av- og flere -tjenestebiler.

Hjemmetjenesten fokuserer fremover på rekruttering, utvikling av turnuser, heltidsarbeid og bruk av langhelger i turnus. Dette er- langsiktig arbeid som skal gi gevinster over tid.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 9,8 millioner til Hjemmetjenester for økt bemanningsbehov.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,9 millioner til Hjemmetjenester for finansiering av merkostnader til flere -tjenestebiler.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,8 millioner til Hjemmetjenester for finansiering av merkostnader til Trygghetsalarm.

NAV Sola (Sosiale tjenester)

Det forventes balanse ved årets slutt, justert for merkostnader til Ukraina-krisen og foreslåtte bevilgninger tilknyttet dette.

NAV har ved utgangen av august et samlet merforbruk på kr 6 millioner, av dette utgjør Ukraina-prosjektet et merforbruk på kr 4,7 millioner, før foreslåtte bevilgninger i denne saken.

Merforbruket skyldes i hovedsak kostnader til private pensjonatplasser (kr 3,3 million), arbeidsplasser vernebedrifter (kr 1,1 millioner) og stønad for dekning av strømutfgifter (kr 0,5 millioner).

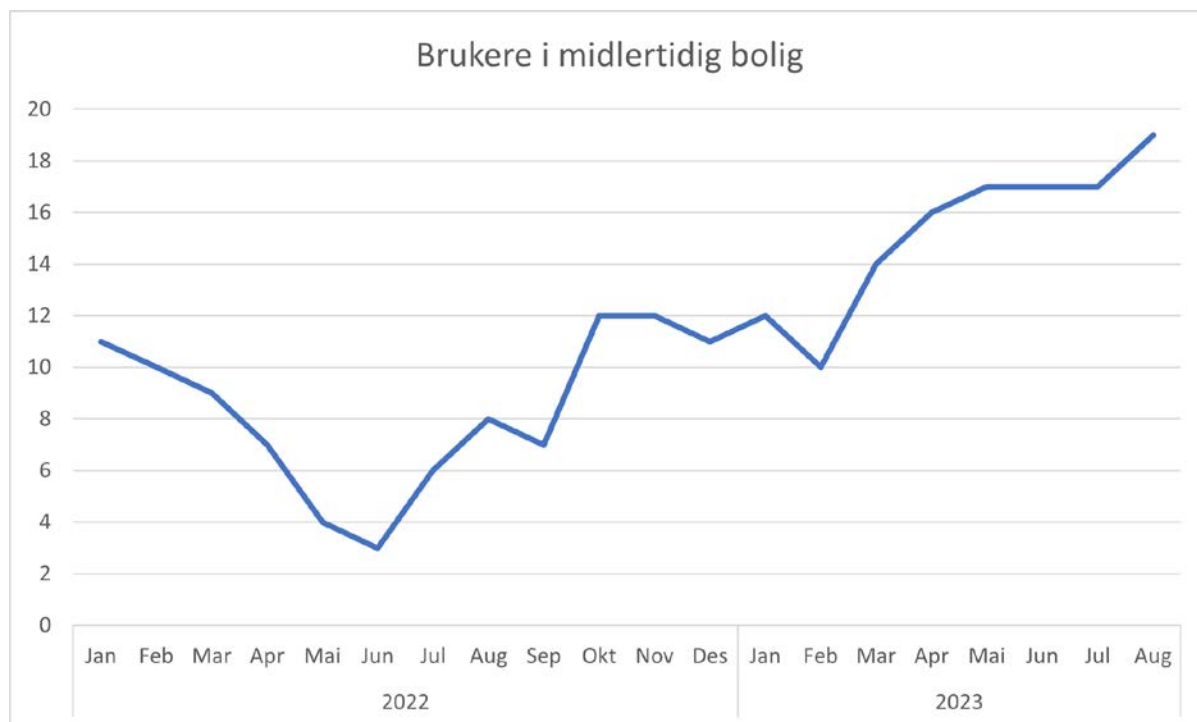
Merforbruket kan bli større grunnet den krevende boligsituasjonen.

Beløp i tusen	Budsjett inkl. endring per Aug	Regnskap per Aug	Merforbruk per Aug	Merforbruk % prognose	Budsjett inkl. endring	Prognose
Integrering flyktninger og Sosialhjelp flyktninger (0-5 år)	16 501	21 113	-4 612	0,0 %	27 618	0
Kvalifiseringsprogrammet og Yrkesvalgshemmede	6 866	8 405	-1 540	0,0 %	9 693	0
Ledelse/adm. sos. rådg. og veiledning	1 932	1 442	490	0,0 %	2 950	0
Sosiale tjenester og Sosialhjelp	20 003	20 309	-307	0,0 %	30 760	0

Totalsum	45 300	51 269	-5 968	0,0 %	71 021	0
-----------------	---------------	---------------	---------------	--------------	---------------	----------

Det er et merforbruk på kvalifiseringsstønad og introduksjonsstønad. At utgiftene til kvalifiseringsstønad øker er en ønsket utvikling da det er et satsningsområde innenfor de lovpålagte tjenestene. På sikt skal økte utgifter til kvalifiseringsstønad reflekteres i reduserte utgifter til sosialhjelp.

Det har vært høye utgifter til beboere på midlertidig bolig. Kjøp av døgnplass er en forventet betydelig kostnad fremover grunnet boligmangel som følge av stort press i boligmarkedet. De største utgiftene knyttes til familier og personer med rus/lav boevne. Vi ser en manglende boligkapasitet til denne gruppen er en utfordring også i enhet for mestring.

Ukraina-krisen

Det ble i 2022 bosatt 119 flyktninger som følge av krigen i Ukraina, og i 2023 er det forventet å bosette 120 flyktninger. Hittil i år er det bosatt 66 flyktninger, og mål for 2023 om å bosette 175 flyktninger vil trolig nås i løpet av første kvartal 2024. Bosettingen har ført til behov for økt kapasitet i NAV, og økt sosialstønad for flyktninger. Per august er det et samlet merforbruk på kr 4,7 millioner, hovedsaklig knyttet til introduksjonsstønad og bostøtte.

Kostnader til bosetting av 120 Ukrainske flyktninger i 2023 er estimert til 16,4 millioner, for introduksjonstønad, livsopphold, bolig, strøm, og tolketjenester.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 6 millioner til kostnader tilknyttet bosetting av Ukrainske flyktninger.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 3 millioner for ekstraordinære kostnader til midlertidig bolig, som følge av bosettingen av Ukrainske flyktninger.

Fysio-/ergoterapi

Prognosen tilsier et mindreforbruk på kr -0,8 millioner ved årets slutt.

Fysio-/ergoterapi har ved utgangen av august et mindreforbruk på kr -0,9 millioner som skyldes vakans.

Beløp i tusen	Budsjett inkl. endring per Aug	Regnskap per Aug	Merforbruk per Aug	Merforbruk % - prognose	Budsjett inkl. endring	Prognose
Ergoterapitjeneste	2 706	1 150	1 556	0,0 %	4 290	0
Fysioterapitjeneste	6 435	7 105	-670	8,4 %	9 546	800
Hverdagsrehabilitering	2 501	2 525	-24	0,0 %	3 963	0
Tekniske hjemmetjenester	1 266	1 245	21	0,0 %	2 012	0
Totalsum	12 907	12 024	883	4,0 %	19 811	800

Samfunnsutvikling

Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Avvik prognose i kr	Avvik prognose i %	
400-Fagstab samfunnsutvikling	5 871	5 571	300	11 716	400	3,4 %	✓
401-Eiendom	91 059	81 662	9 397	150 934	6 200	4,1 %	✓
411-Kommunalteknikk	9 844	8 731	1 112	17 221	-700	-4,1 %	!
421-Areal	7 254	8 888	-1 634	14 324	-1 050	-7,3 %	!
Sum	114 029	104 852	9 177	194 195	4 850	2,5 %	✓

Forslag til budsjettjusteringer

Beløp i 1000

Budsjettjustering	2023
Arealplan omfordeling skatt/selvkost	700
Husleie Energivegen	2 100
Oppussing av kommunale boliger	1 000
Redusert strømbudsjett	-12 000
Tilstandsanalyse bygg	2 700
VA rammeplan i sentrum	350
Økt husleieinntekt	-1 500

Budsjettjustering

2023

Økte kostnader renhold	1 500
Økte kostnader veidrift	1 700
Sum	-3 450

Arealplan omfordeling skatt/selvkost

Det har i 2023 vært en stor overvekt av offentlig planer og private planer etter førstegangsbehandling. Dette fører til at de ansatte har jobbet mye mer på skattefinansiert enn selvkost. Det vil da være behov for en ekstra bevilgning på kr 0,7 millioner.

Husleie Energivegen

Det faktureres en månedlig husleie til Energivegen 7 AS i påvente av at selskapet blir avviklet og bygget går inn i kommunens bygningsmasse. Dette er å regne som en teknisk transaksjon som i realiteten er et nullsumspill for kommunen da dette blir egenkapital som tilfaller kommunen ved avvikling av selskapet.

Oppussing av kommunale boliger

Det er stadig nye boliger som har behov for oppussing og per nå er det 7 boliger som har behov for oppussing etter at beboere har flyttet ut. Det er umulig å vite til enhver tid hvor mange leiligheter som kommer grunnet plutselige oppsigelser, dødsfall osv. Kommunedirektøren foreslår derfor å bevilge kr 1 million for å ha nok midler til å gjennomføre oppussing av boliger resten av året. Det presiseres at det er stor usikkerhet grunnet antall boliger og grad av oppussingsbehov.

Redusert strømbudsjett

Det forventes et totalt strømforbruk for kommunen på 25,5 millioner kwh, inkludert fjernvarme og naturgass. Basert på en forventet strømpris på kr 1,8 inkludert effektledd og nettleie gir det et totalt strømbudsjett på kr 45,9 millioner. Årets totalte strømbudsjett er nå på kr 58,7 millioner og justert for strømkostnader for selvkosttjenester er det beregnet at strømbudsjettet kan reduseres med kr 12 millioner, hvor kr 11 millioner gjelder bygg og kr 1 million gjelder gatelys.

Tilstandsanalyse bygg

Det meste av Sola kommunes bygningsmasse av en viss alder (+ 5 år) bærer i større eller mindre grad preg av manglende vedlikehold over lang tid. Det er derfor antatt at det ligger et stort etterslep når det gjelder tiltak som må iverksettes på kort, mellomlang og lengre sikt.

For å få en oversikt over behovet for rehabilitering og vedlikehold med tilhørende kostander er det avgjørende å få en totaloversikt utført av kvalifiserte rådgivere på alle relevante faggrupper. En vi da få en oversikt på hva som er kritisk med tanke på videre drift av bygget og hva som kan tas på mellomlang og lengre sikt.

Videre vil disse tilstandsrapportene danne grunnlag for en overordnet rapport som sier noe om en strategi for å lukke avviket vedrørende vedlikeholdsetterslep og hva en kan forvente av kostnader på lengre sikt. Denne rapporten vil gi både administrasjonen og politikerne et godt faglig grunnlag og oversikt for prioriteringer når det gjelder kommende budsjetter.

Det presiseres at de kr 2,7 millionene kun er nok for å få tatt unna de byggene (innenfor 2023) som antas å ha verst tilstand, og at det derfor er viktig å fortsette med tilstandskontrollen i 2024.

VA rammeplan i sentrum

I tråd med bestemmelsene i kommuneplanen er det krav om en VA rammeplan for Sola sentrum. Denne må gjennomføres i 2023 og det bes derfor om kr 0,35 millioner for å gjennomføre denne.

Økt husleieinntekt

Det er beregnet en netto økt husleieinntekt på kr 1,5 millioner i forhold til budsjett

Økte kostnader renhold

Grunnet høy prisstigning på renholdstjenester- og produkter er det behov for å øke budsjettet med kr 1,5 millioner.

Økte kostnader veidrift

Som meldt i 1. tertial har det vært økte kostnader til vintervedlikehold og feiing grunnet økte priser og krav til feiingen. I tillegg har driftsavtalen for vedlikehold av gatelys blitt mye dyrere. Anbud for vintervedlikehold er nå ute og det forventes høyere priser når kontrakt inngås.

Kommentar til status økonomi

Årsprognosen for området samfunnsutvikling er et mindreforbruk på omtrent kr 4,85 millioner, basert på regnskap per 30. august. Dette skyldes hovedsakelig lavere strømpriser enn forventet, som igjen fører til at strømkostnaden for kommunens eiendommer er lavere enn budsjettert. De store prisøkningene, spesielt innen bygg, vei og renhold, merkes godt så det er behov for å bruke noe av det reduserte strømbudsjettet til å finansiere dette. Det er også et stort behov for å starte arbeidet med en tilstandsanalyse av kommunens bygningsmasse for å estimere vedlikeholdsetterslepet.

Totalt for årets 7 første måneder har kommunen et strømforbruk på 14,36 millioner kWh for alle bygg og anlegg, og kostnaden for dette er estimert til kr 22 millioner. Dette gir en pris per kWh på i overkant av kr 1,5 inkludert effektledd og nettleie, som er mye lavere enn den budsjetterte strømprisen på kr 2. I tillegg endte det totale strømforbruket i 2022 på 26,3 millioner kWh som er lavere enn det estimerte forbruket på 29 millioner kWh. En stor del av dette skyldes en meget effektiv ENØK filosofi som er utført først på Tananger ungdomsskole. Her er elektrokjel supplert med varmepumper. I 2023 budsjetteres det nå med et strømforbruk på 25,5 millioner kWh, som er 3,5 millioner kWh lavere enn det som er budsjettert i HØP23-26.

Det foreslås budsjettjusteringer på kr -3,45 millioner i tjenesteområde Samfunnsutvikling, hvor kr 1 million til oppussing av boliger er en konsekvens av Ukraina-situasjonen.

Fagstab samfunnsutvikling

Forventer et lite mindreforbruk på slutten av året.

Eiendom

Strøm

Basert på et forbruk på 25,5 millioner kwh og en strømpris på kr 1,8 per kwh vil det være mulig å redusere strømbudsjettet med kr 12 millioner i 2023, som vil måtte fordeles mellom eiendom og kommunalteknikk. Eiendoms andel estimeres til kr 11 millioner og andelen som går på gatelys estimeres til kr 1 million.

Byggedrift

Forventer et merforbruk på omtrent kr 1,5 million (sett bort fra strømkostnader) om man skal fortsette med planlagt vedlikeholdsarbeid. Kan forsøke å holde rammen ved å redusere vedlikeholdet, men dette er ikke anbefalt. Det foreslås at noe av besparelsen på strømbudsjettet brukes til å dekke prisøkninger på varer og tjenester hos eiendom i 2. tertial.

Det har vært en svært høy prisstigning i markedet for renholdsprodukter som har mer enn doblet seg i pris, i tillegg til at forbruket har økt etter korona. Det er også identifisert et forventet merforbruk på innleid renhold da disse tjenestene også har økt mye i pris.

Eiendomsforvaltning

Forventer en merinntekt ved årsslutt på kr 1,5 millioner, men det vil også midlertidig påløpe kr 175 000 i måneden i forbindelse med leie av driftsstasjon av Energivegen 7 AS. Det jobbes med driftsform av selskapet og håper at dette vil avvikles i løpet av året. Da vil bygget gå inn i den normale bygningsmassen til kommunen.

Kommunedirektøren foreslår å redusere strømbudsjettet med kr 12 millioner, hvor kr 11 millioner gjelder bygg.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 2,1 millioner til husleie for Energivegen 7.

Kommunedirektøren foreslår å øke husleieinntekten med kr 1,5 millioner.

Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet for renhold med kr 1,5 millioner.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 2,7 millioner for å starte arbeidet med tilstandsanalyse av bygg.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 1 million til oppussing av kommunale boliger

Kommunalteknikk

Det forventes underskudd på selvkosttjenestene vann, avløp og renovasjon ved årsslutt. Dette vil måtte hentes inn de neste årene og fører til en økning av gebyrene, spesielt for vann, i 2024.

Kommunale veier går mot et merforbruk på kr 1,7 millioner. Vintervedlikehold (brøyting, salting, strøying og feiing av kommunale veier) har blitt dyrere enn budsjettet, hvor hovedårsaken er økte kostnader for feiing av kommunale områder (skoler og barnehager). Per idag er det ingen leverandør av brøytetjenester for siste del av vintervedlikeholdet for 2023. Dette er nå ute på anbud og det forventes en kraftig prisstigning når ny leverandør er på plass.

Videre er det et merforbruk i forhold til driftsavtale med Lyse Lux. Det er ikke avsatt nok budsjettmidler i forhold til økningen fra Lyse for drift av veilysnettet i henhold til driftsavtalen. Økningen skyldes meget høy prisstigning på elektriske komponenter.

Kommunedirektøren foreslår å øke budsjett for veivedlikehold med kr 1,7 millioner.

Kommunedirektøren foreslår å redusere strømbudsjettet med kr 12 millioner, hvor 1 million gjelder gatebelysningen.

Areal

På arealplan jobber de fleste ansatte med offentlige planer som ikke dekkes av gebyrer. Det vil derfor måtte gjøres en budsjettjustering på kr 0,7 millioner for å dekke den økte lønnsandelen på skattefinansiert. Det er også behov for kr 0,35 millioner til VA rammeplan for Sola sentrum, i tråd med bestemmelsene i kommuneplanen. Det forventes budsjettbalanse på den skattefinansierte delen av byggesak og oppmåling.

Det forventes balanse eller et lite underskudd etter bruk av fond for alle selvkosttjenestene, men det er vanskelig å estimere antall saker ut året.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,7 millioner til økte lønnskostnader for den skattefinansierte delen av arealplan.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,35 millioner til VA-rammeplan for Sola sentrum.

Felles utgifter og inntekter

Forslag til budsjettjusteringer

Beløp i 1000

Budsjettjustering	2023
Integreringstilskudd pga økt bosetting av flyktninger	-30 000
Merinntekter som settes på reservekonto	40 848
Reduserte renteutgifter	-2 200
Sola sjø forlengelse av avtale- inntekt	-20 000
Sola sjø forlengelse av avtale- utgift	10 000
Vertskommunetilskudd ifm Sola sjø	-2 488
Økt inntektsutjevning	21 000
Økt skatteanslag	-60 000
Økte renteinntekter	-4 200
Sum	-47 040

Merinntekter som settes på reservekonto

Merinntekter som ikke er disponert i denne tertial settes på reservekonto for inndekning av kommende utgifter.

Sola sjø forlengelse av avtale- inntekt

Kommunen driver akuttmottak ved Sola sjø. Avtalen med UDI for å drive akuttmottaket er forlenget ut 2024. Driftsinntektene kan justeres med kr 20 millioner i henhold til avtalen. Estimerte driftsutgifter i forbindelse med forlengelsen er kr 10 millioner.

Sola sjø forlengelse av avtale- utgift

Kommunen driver akuttmottak ved Sola sjø. Avtalen med UDI for å drive akuttmottaket er forlenget ut 2024. Driftsinntektene kan justeres med kr 20 millioner i henhold til avtalen. Estimerte driftsutgifter i forbindelse med forlengelsen er kr 10 millioner.

Vertskommunetilskudd ifm Sola sjø

Sola mottar vertskommunetilskudd fra staten i forbindelse med at vi driver mottak i kommunen. Tilskuddet har en utgiftspost i de ulike tjenesteområdene når beboere mottar hjelp.

Kommentar til status økonomi

Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)

Akkumulert skatteinngang per 31.08.2023 er på kr 840,1 millioner. Inngangen så langt utgjør en vekst på 2,7 prosent i forhold til samme tid i fjor og er **kr 60,1 millioner høyere enn justert budsjett**. Vekst på landsbasis for alle landets kommuner er på 1 %.

Korrigert for inntektsutjevningen kan det forventes at **netto skatteinngang blir 39 mill. høyere enn budsjettet i 2023**. Prognosen er basert på forutsetningen om at skatteanslaget på landbasis blir som justert i RNB 2023, dvs. -7,4 % samt at vårt anslag blir på -2,2%

Vedtatt justert budsjett for skatteinngangen i Handlings- og økonomiplan 2023-2026 innebærer en skattevekst på - (minus) 7 prosent i forhold til reell, endelig inngang i 2022. I RNB 2023 har regjeringen justert opp skatteanslaget på landsbasis fra - (minus) 9,2 % til - (minus) 7,4 %. Negativ vekst har sammenheng med ekstra skatteinntekter i 2022 som følge av økt utbyttebeskatning og endringer i regelverket. Disse inntektene videreføres ikke til 2023 og det er derfor budsjettet med negativ vekst både for landet og Sola kommune.

Skatteinngangen for Sola kommune er budsjettet ut fra forutsetningen om et forventet skattenivå på ca. 122 prosent av landsgjennomsnittet. Per august er inngangen på 125 prosent av landsgjennomsnittet.

En nærmere analyse av kommunens tall viser at akkumulert vekst i forskuddstrekk (hovedtyngde i skatteinngangen) er på 4 %, forskuddsskatt har en vekst på 19,4 % per august (betales av selvstendige næringsdrivende), mens det er en negativ vekst i restskatt og en stor reduksjon i forhold til fjoråret. Både Skatteetaten og KS har sendt signaler om at restskatt vil bli en god del lavere enn i fjor, noe vi allerede ser på våre tall. I tillegg forventes det at både marginoppjøret og korrigerte fordelingstall, som kommer i november måned, vil bli en god del lavere enn i fjor og i verste fall kan slå negativt ut. Kommunedirektøren har allerede i sitt budsjett prøvd å ta hensyn til det og har budsjettet lave tall i november måned. Det gjenstår å se hva disse to forholdene vil utgjøre for oss i november.

Kommunedirektøren foreslår i denne saken å justere opp skatteanslaget med 60 mill kroner brutto. Samtidig må også inntektutjevningen justeres opp med 21 millioner kroner. **Netto effekt vil bli på 39 millioner kr i økte frie inntekter for Sola kommune i 2023 som foreslås å justere i denne saken.**

Dersom vekst på landsbasis blir enda høyere enn regjeringen har lagt til grunn i RNB 2023 vil også samlet merinntekt på frie inntekter være høyere.

Arbeidsledighet

Ved utgangen av august 2023 er arbeidsledighet på **1,5 prosent i Sola og 1,7 prosent i Rogaland** (helt ledige – tall fra NAV). Arbeidsledigheten på **landsbasis er på 1,9 prosent**, mens Stavanger og Sandnes har en ledighet på henholdsvis 2 prosent og 1,9 prosent. At arbeidsledigheten er lav er et godt tegn for økonomien så langt.

Utvikling i skatteinngangen for Sola og nabokommuner

Tabellen under viser status i Sola per 31.08.23:

Skatt (beløp i 1000)	
Regnskap per 31.08.23	840 121
Periodisert budsjett pr 31.08.23	808 700
Merinntekt	60 121
Vekst fra 2022	2,7 %
Vekst på landsbasis	1 %
Prosent av landsgjennomsnitt	125 %

Tabellen under viser vekst i nabokommuner:

Kommune	Skattevekst januar-august 2023
Sandnes	1,1 %
Stavanger	4,2 %
Sola	2,7 %
Klapp	3,4 %
Randaberg	1,3 %

Sentrale inntekter og utgifter

Avdrag

Beregnet reelt minimumsavdrag og avdrag finansiell lesing for 2023 utgjør 68,1 millioner kroner, noe som er i tråd med budsjett.

Budsjettetert avdrag utover minimum er på 46,7 millioner i 2023.

Begge avdrag er bokført og betalt per 31.08.23.

Rente

I vedtatt budsjett 2023 er det budsjettert med et forventet låneopptak på 216,3 millioner kroner. Det ble redusert ved 1. tertial og foreslås nå å redusere i 2. tertial som følge av forsinket framdrift i investeringsprosjektene. Behovet for lån er på 5,5 millioner i 2023.

Som følge av disse reduksjonen kan budsjetterte renteutgifter for 2023 reduseres med 2,2 millioner kr.

I tillegg bidrar veldig god likviditet og økte NIBOR renter til høyere renteinntekter enn lagt til grunn i budsjettet.

Kommunedirektøren foreslår å justere ned renteutgifter med 2,2 millioner kroner og øke renteinntekter med 4,2 millioner i 2023.

Integreringstilskudd

Kommunestyret har vedtatt å bosette 175 flyktninger i 2023. I 2023 er det forventet å bosette 120 flyktninger. Hittil i år er det bosatt 66 flyktninger, og mål for 2023 om å bosette 175 flyktninger vil trolig nås i løpet av første kvartal 2024. Etter at vi har fått mer oversikt til hvor mange flyktninger som bosettes i 2023, foreslår kommunedirektøren i denne tertialen å øke integreringstilskuddet med kr 30 millioner. Bosettingen har ført til behov for økt kapasitet i NAV, og økt sosialstønad for flyktninger. Det påløper også utgifter i andre virksomheter og tjenesteområder jf foreslåtte utgiftsdekninger i denne saken og disse utgiftene foreslås dekket av integreringstilskuddet.

Kommunedirektøren foreslår å øke inntektsbudsjettet for integreringstilskudd med kr 30 millioner i 2023.

Sola sjø

Kommunen driver akuttmottak ved Sola sjø. Avtalen med UDI for å drive akuttmottaket er forlenget ut 2024. Driftsinntektene kan justeres med kr 20 millioner i henhold til avtalen. Estimerte driftsutgifter i forbindelse med forlengelsen er kr 10 millioner.

**Kommunedirektøren foreslår å budsjettere inntekter ved Sola sjø på kr 20 millioner.
Kommunedirektøren foreslår samtidig å budsjettere utgifter på Sola sjø på kr 10 millioner i 2023.**

Vertskommunetilskudd

Sola kommune mottar kr 2,48 millioner fra staten i forbindelse med at vi er vertskommune for Sola sjø midlertidige mottak. Inntektene har en motpost i de ulike tjenesteområdene når beboere mottar hjelp.

Kommunedirektøren foreslår å øke inntektsbudsjettet med kr 2,488 mill. iht tilskuddet.

Investering

Investeringsutgifter

Totale investeringsutgifter per 2. tertial er kr 88,4 millioner. Dette utgjør 16,2 prosent av totalt budsjett for 2023 som er kr 544,1 millioner. En oversikt over alle pågående investeringsprosjekter og status for disse er tilgjengelig under Status investeringsprosjekter.

Endringer i prosjektenes totalrammer

I 2. tertial 2023 foreslås følgende endringer i totalrammer:

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Gammel ramme	Ny ramme
1	59119	PA002 Joa	10 000	15 000
2	39052	Ny sjukeheim Sola sentrum	278 500	280 500
3	39123	Rehabilitering og oppgradering Åsenvegen 96	2 000	3 000
4	39112	Rive gamle Soltun	4 000	6 000

1) 59119 PA002 Joa

Resultat etter første anbudsprosess viste seg å være for kostbar. Gjort noen endringer for å få ned kostnadene og lyst ut på nytt, med frist i oktober. Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med kr 5 millioner.

2) 39052 Ny sjukeheim Sola sentrum

Prosjektet er i hovedsak ferdigstilt, og oppfølging av reklamasjon pågår. Tredjepartskontroll er gjennomført og den avdekket noen feil og mangler. Dette er oversendt til totalentreprenør som reklamasjon. Totalentreprenørens tilbakemelding er mottatt og de har avvist reklamasjonen. Byggherre jobber med å dokumentere feil og mangler ytterligere. Dette har tatt lengre tid enn forventet, men regner med at det blir avklart i løpet av høsten 2023, da foreldelsesfristen for pågående reklamasjon er forlenget til utgangen av 2023. Det er trolig behov for ekstra radiatorer som vil bli montert i 2023. Det er per idag ingen mulighet for individuell temperaturstyring.

Stor sjans for at totalrammen ikke holdes, grunnet kostnader knyttet til å avklare hvorvidt dette er en reklamasjon eller ikke. Det foreslås å øke rammen til kr 280,5 millioner for å ta høyde for at prosjektet kan måtte dekke de ekstra kostnadene selv, men det jobbes mot å minimere egne kostnader.

3) 39123 Rehabilitering og oppgradering Åsenvegen 96

Det er nå mottatt brannkonsept som viser at det er behov for nye branndører og nye brannskiller. Kommunedirektøren foreslår å øke rammen med kr 1 million.

4) 39112 Rive gamle Soltun

Basert på erfaringstall foreslår kommunedirektøren å øke rammen med kr 2 millioner.

Tekniske endringer i prosjektenes årsbudsjetter

Enkelte av investeringsprosjektene har fått endret fremdrift slik at det er behov for å justere prosjektenes årsbudsjett. Dette er andelen av totalrammen som er periodisert i hvert år som prosjektet pågår. Endring i fremdrift medfører behov for å justere årsbudsjettet. Det innebærer at ubrukte midler fra tidligere år kan budsjetteres på nytt eller at midler som ikke er behov for i år kan flyttes til senere år. Dette er ikke en reel endring i kostnadsbildet, men er viktig å følge opp ettersom det avgjør hvor mye lån kommunen må ta opp hvert enkelt år. De kartlagte endringene per 30.august i kommunens investeringsutgifter tilsier en total utsettelse av kommunens brutto investeringsutgifter på totalt kr 179,9 millioner i 2023, og kommunedirektøren foreslår følgende tekniske budsjettendringer. Disse er også omtalt i Status investeringsprosjekter.

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp (i 1000)
1	19055	Driftsstasjon Tananger	-522
2	19652	Eablering av nytt serverrom	300
3	29076	Grannes skole, tilbakeføring av klasserom	-7 100
4	29080	Kjerrberget ungdomsskole	-25 000
5	29084	Ny barnehage Røyneberg	-50 000
6	29627	Oppgradering av uteområde skoler	-2 375
7	29632	Nytt fagsystem barnevern	-350
8	39094	Velferdsteknologi Levekår	1 500
9	39624	Nye sykesignalanlegg	-1 500
10	39098	8 boliger med base	-7 321
11	39112	Rive gamle Soltun	-3 700
12	39115	Sandestubben nytt bygg	-2 000
13	39116	Storevardvegen, nytt fellesareal og kontor	-2 200
14	39629	40 omsorgsboliger, Soltun	-1 600
15	49052	Kultur- og aktivitetshus Tananger	-16 000

16	59037	Vann Vigdelsv/Ølberg havne/Ølbergv	-8 951
17	59119	PA002 Joa	-8 095
18	59112	Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	-787
19	59121	PA043 Stangeland	300
20	59209	Nye beholdere hageavfall	-2 300
21	59359	VA Grotnes nord	-1 280
22	59364	Sola Arena, infrastruktur	-9 000
23	59369	VA Påskhusvegen	-2 500
24	59371	VA Tanangervegen	-15 000
25	59429	Fortau Påskhusvegen	-1 500
26	59537	Ny Solahall med varmtvannsbasseng	-76 500
27	59571	Gravlund oppgradering av driftsbygninger	-1 700
28	59573	Tilpasning av nytt bygg i Tananger til driftsstasjon	-9 478
29	59708	Pumptrack	-1 700
		Sum endringer i årets budsjetterte investeringsutgifter	-256 359

1) 19055 Driftsstasjon Tananger

Kommunedirektøren foreslår at budsjett for 59573 og 19055 samles på prosjektnummer 59573 da det omhandler samme tiltak.

2) 19652 Etablering av nytt serverrom

Det som gjenstår i prosjektet er tilkobling av befukteranlegg til SDanlegg.

Kommunedirektøren foreslår å øke årsbudsjett med kr 0,3 millioner, fremdeles innenfor rammen.

3) 29076 Grannes skole, tilbakeføring av klasserom

Prosjektet er noe forsinket, men er nå ute på anbud. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 7,1 millioner til 2024.

4) 29080 Kjerrberget ungdomsskole

Prosjektet er noe forsinket grunnet forsinkelse i fremleggelse av politisk sak. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 25 millioner til 2024.

5) 29084 Ny barnehage Røyneberg

Prosjektet er forsinket grunnet ny utlysning etter politisk vedtak i Formannskapssak 124/2022. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 50 millioner til påfølgende år.

6) 29627 Oppgradering av uteområde skoler

Prosjektering av Skadberg Skole er påbegynt, med fokus på overvannshåndtering i første fase. Vil forsette inn i 2024 så kommunedirektøren foreslår å overføre kr 2,4 millioner til 2024.

7) 29632 Nytt fagsystem barnevern

Prosjektet har ikke startet enda da man venter på avklaring fra DigiRogaland. Kommunedirektøren foreslår å overføre bevilgningen til 2024.

8 og 9) 39094 og 39624 Velferdsteknologi Levekår

Kommunedirektøren foreslår at budsjett for 39094 og 39624 samles på prosjektnummer 39094 da det omhandler samme tiltak.

10) 39098 8 boliger med base

Har vært en gjennomgang av de ulike grensesnittene i forhold til reguleringsplan sammen med arkitekt og reguleringsarkitekt, og det har også vært en befaring på tomte som vedtatt i UPM i august 2022. Ny sak var oppe i UPM i desember 2022 med justert prosjekt i henhold til punkter fra UPM i september 2022. Planen ble lagt ut med frist for innsigelser i februar 2023. Innsigelsene som kom inn, er oppsummert og lagt ved planen om detaljregulering som ble vedtatt i UPM i august 2023. Planen skal fremmes for Kommunestyret 28. september. Grunnet forsinkelser foreslår kommunedirektøren å overføre kr 7,3 millioner til 2024.

11) 39112 Rive gamle Soltun

Prosjektet er forsinket grunnet langvarige avklaringer rundt eierforhold. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 3,7 millioner til 2024.

12) 39115 Sandestubben nytt bygg

Prosjektet må detaljreguleres som tar minimum et år. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 2 millioner til 2024.

13) 39116 Storevardvegen, nytt fellesareal og kontor

Ferdigstillelse i løpet av året er ikke lengre mulig da store endringer måtte gjøres. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 2,2 millioner til 2024.

14) 39629 40 omsorgsboliger, Soltun

Kun behov for kr 0,5 millioner i 2023. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 1,6 millioner til 2024.

15) 49052 Kultur- og aktivitetshus Tananger

Planarbeidet har tatt lang tid etter innsigelser fra Rogaland fylkeskommune og krav om utvidede geologiske undersøkelser.

Kommunedirektøren foreslår at årsbudsjettet reduseres med kr 16 millioner.

16) 59037 Vann Vigdelsv/Ølberg havne/Ølbergv

Oppstarten med fylkeskommunen ble litt forsinket. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 9 millioner til 2024.

17) 59119 PA002 Joa

Resultat etter første anbudsprosess viste seg å være for kostbar. Gjort noen endringer for å få ned kostnadene og lyst ut på nytt, med frist i oktober. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 8,1 millioner til 2024.

18) 59112 Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning

Prosjekt ferdigstilt og budsjett reduseres til faktisk forbruk.

19) 59121 PA043 Stangeland

Prosjektet ble ferdigstilt i 2022, men sen fakturering gjorde at det vil påløpe kostnader også i 2023. Kommunedirektøren foreslår å øke årsbudsjett med kr 0,3 millioner, innenfor rammen.

20) 59209 Nye beholdere hageavfall

Årets innkjøp utført. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 2,3 millioner til 2024.

21) 59359 VA Grotnes nord

Et førsteutkast til forprosjekt, som omtaler dokumentasjon av dagens forhold, grunnundersøkelser og prosjektering, er mottatt. Dette vil danne grunnlag for videre fremdrift. Etappeinndeling og tekniske løsninger vurderes i løpet av året. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 1,3 millioner til 2024.

22) 59364 Sola Arena, infrastruktur

Framdriften er forsinket i forhold til rapportering i 1. tertial. Forprosjekt og konkurransegrunnlag utarbeides fram mot høsten 24 og publiseres da på Doffin. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 9 millioner til 2025.

23) 59369 VA Påskhusvegen

Prosjektets fremdrift avhenger av omregulering og grunnforhandlinger for området. Mest sannsynlig vil ikke prosjektet igangsettes inneværende år så kommunedirektøren foreslår å ta ut årets bevilgning.

24) 59371 VA Tanangervegen

Hele årsbevilgning vil ikke bli fakturert fra Statens vegvesen. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 15 millioner til 2024.

25) 59429 Fortau Påskhusvegen

Prosjektets fremdrift avhenger av omregulering og grunnforhandlinger for området. Mest sannsynlig vil ikke prosjektet igangsettes i 2023 så kommunedirektøren foreslår å ta ut årets bevilgning.

26) 59537 Ny Solahall med varmtvannsbasseng

Riving pågår med ferdigstillelse i desember 2023. Prosjektering av ny svømmehall er startet i september 2023. Kommunedirektøren foreslår å redusere årsbudsjettet med kr 76,5 millioner.

27) 59571 Gravlund oppgradering av driftsbygninger

Det er tegnet en ny driftsstasjon på Ræge som er godkjent av Sola Kirkelige Fellesting og Statsforvalteren i Telemark og Vestfold. Priskalkyle ble for høy, så det blir noen endringer. Jobbes med ny tegning som må godkjennes på ny hos Statsforvalteren i Telemark og Vestfold. Kommunedirektøren foreslår å overføre årets bevilgning til 2024.

28) 59573 Tilpasning av nytt bygg i Tananger til driftsstasjon

Framdrift er bak skjema grunnet en større prosess for tilpasning mellom arbeidsprosesser og utforming av bygg. Kommunedirektøren foreslår å overføre kr 9,5 millioner til 2024.

29) 59708 Pumptrack

Det vil ikke bli behov for hele årets bevilgning så kommunedirektøren foreslår å overføre kr 1,7 millioner til 2024.

Nye investeringsbehov og prosjekter med reell kostnadsendring

Per 2.tertial 2023 er det noen endrede investeringsbehov som er kartlagt og som kommunedirektøren foreslår å bevilge eller trekke ut midler til.

Nr	Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp (i 1000)
30	19108	Rive hus Vorelivegen	800
31	39052	Ny sjukeheim Sola sentrum	3 000
32	39092	Kjøp av gjennomgangsboliger BSHP	18 000
33	39103	Institusjonskjøkken	360
34	39123	Rehabilitering og oppgradering Åsenvegen 96	1000
35	59367	VA15 Moringvegen	943
36	Nytt	Egenkapitaltilskudd Folkehallene	200

37	Nytt	Rehabilitering og oppgradering av Åsenvegen 116	7 400
38	Nytt	Rehabilitering og oppgradering av Åsenhagen 92	500
39	Nytt	SUS tilkomstveg, vann og avløp	2 000
40	Nytt	Nye sykler i forbindelse med riving av svømmehall	160
41	Nytt	Rehabilitering Sørnes kirke	1 625
		Sum nye investeringskostander	35 988
		Sum endringer brutto investeringer	-220 371

30) 19108 Rive hus Vorelivegen

De siste årene har boligen stått til forfall og kommunen har fått flere henvendelser fra beboere i området om at ungdommer tar seg inn i huset på tross av at det er stengt og sikret for at ikke uvedkommende skal ta seg inn. Da det i mai i år ble varslet om at det «foregår «*dealing*» der, og de finner utstyr/rester av diverse stoff rund huset» ble det besluttet at huset nå måtte rives så fort som mulig. Like etter ny rivningstillatelse ble godkjent i august ble huset revet. Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,8 millioner til tiltaket.

31) 39052 Ny sjukeheim Sola sentrum

Kommunedirektøren foreslår å øke årsbudsjett med kr 3 millioner for å ta høyde for at prosjektet kan måtte dekke de ekstra kostnadene i forbindelse med reklamasjon, men det jobbes mot å minimere egne kostnader.

32) 39092 Kjøp av gjennomgangsboliger BSHP

Ihht KS-vedtak 47/2023 pkt 2 og 4 foreslår kommunedirektøren at årsbudsjett økes med kr 18 millioner. Midlene skal brukes til kjøp av boliger av ønsket størrelse, standard og beliggenhet for å øke boligmassen.

33) 39103 Institusjonskjøkken

Eiendom har fulgt opp mindre feil og mangler i 2023. Det ble holdt igjen kr 0,6 millioner til feil og mangler ble utbedret. Utbedringene er ferdigstilt og sluttoppgjør foretatt i mai 2023. Kommunedirektøren foreslår å øke årsbudsjettet med kr 0,36 millioner.

34) 39123 Rehabilitering og oppgradering Åsenvegen 96

Det er nå mottatt brannkonsept som viser at det er behov for nye branndører og nye brannskiller. Kommunedirektøren foreslår å øke årsbudsjettet med kr 1 million.

35) VA15 Moringvegen

Prosjektet er ferdig, og anlegget ble overtatt av Sola kommune i april 2023. Sluttoppgjør er utført. Endte med et totalt merforbruk på kr 0,5 millioner. Kommunedirektøren foreslår å øke årets budsjett med kr 0,9 millioner.

36) Egenkapitalinnskudd Folkehallene

Rogaland Revisjon IKS har uttrykt bekymring for egenkapitalsituasjonen til Folkehallene IKS, i forbindelse med avleggelsen av årsregnskap 2022. Folkehallene IKS har valgt å ikke balanseføre pensjonsforpliktelser, noe som er en tillatt løsning for «små foretak». I 2023 vil selskapet etter regnskapslovens regler defineres som «øvrige foretak», og må derfor følge de grunnleggende regnskapsprinsippene om å innregne fremtidige pensjonsforpliktelser i balansen. Konsekvensene av dette er at Folkehallene IKS får en negativ egenkapital, som igjen utløser en inndekningsplikt. Som følge av at selskapet har begrenset mulighet til å egenhendig styrke egenkapitalen, vil det være nødvendig at deltakerkommunene styrker selskapets egenkapital for å sikre positiv egenkapital. Det forslås at deltakerkommunene styrker egenkapitalen til Folkehallene IKS med kr 2 mill., hvorav Sola kommunes andel utgjør kr 0,2 millioner. Framtidig kapitalbehov basert på blant annet resultatprognose for 2023, vil vurderes i handlings- og økonomiplan 2024-2027.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,2 millioner til dette.

37) Rehabilitering og oppgradering av Åsenvegen 116

Miljøtjenesten har behov for flere omsorgsleiligheter til sin brukergruppe, og leilighetene i Åsenvegen 116 er godt egnet for brukere som har behov for regelmessige tilsyn og oppfølging, men ikke trenger å bo i døgnbemannet bofellesskap. Det har fellesstue og kjøkken som beboerne kan benytte seg av. Bygget tilfredsstillende ikke krav til brannsikkerhet, medisinbehandling og GDPR så det må gjøres en oppgradering for å tilfredsstillende dette.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 7,4 millioner til dette.

38) Rehabilitering og oppgradering av Åsenhagen 92

Avlastningen har i flere år gitt døgnavlastning på ulike lokasjoner til høye kostnader. For å gi tilbud til flest mulig i avlastningsboligen er det behov for å flytte brukere som er >18 år og fortsatt bor i avlastnings- og barneboligen. Rehabiliteringen vil også gi økt mulighet til å tilby avlastning med særlig behov for skjerming/egen «ungdomsavdeling». Bygget tilfredsstillende ikke krav til brannsikkerhet og GDPR så det må gjøres en oppgradering for å tilfredsstillende dette.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 0,5 millioner til dette.

39) Tilkomstvei SUS, vann og avløp

I forbindelse med at det bygges nytt universitetssykehus på Ullandhaug skal infrastrukturen i nærområdet oppgraderes for å lette adkomsten til sykehuset. Det skal etableres ny adkomstvei som skal kobles til Kristine Bonnevieveg i et nytt kryss. I tillegg skal Kristine Bonnevieveg utvides med ett kjørefelt i nordgående kjørefelt fra Madlavegen og fram til krysset ved ny adkomstvei. Det skal bygges ny gang- og sykkelvei i kulvert under Kristine Bonnevieveg nede ved rundkjøring ved Madlavegen. Eksisterende gang- og sykkelvei langs Madlavegen utvides til sykkelvei med fortau. Nordover fra Madlavegen skal det bygges ny sykkelvei med fortau for å erstatte fjernet gang- og sykkelvei som beskrevet ovenfor, samt at det skal bygges en forbindelse til eksisterende kulvert under Kristine

Bonnevies veg. I samme entreprise skiftes det ut vann- og avløpsledninger for Sola kommune i samme traseer.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 2 millioner til tiltaket.

40) Kjøp av el-sykler til Røyneberg bhg

Røyneberg barnehage driver i alternative lokaler i Sjalgstova i påvente av bygging av ny Røyneberg barnehaget. Lokalene i Sjalgstova blir påvirket av arbeidet med ny svømmehall.

Kommunedirektøren foreslår å anskaffe 3 el-sykler med vogn til kr 160 000, som et avbøtende tiltak med tanke på trafiksikkerhet.

41) Rehabilitering Sørnes kirke

Sørøstveggen av Sørnes kirke har behov for betydelig rehabilitering, tetting av lekkasjer, etablering av nytt bærestål og nødvendig tekking. Kirkeverket har en faglig grunnlagt frykt for at kirkerommet i verste fall må stenges hvis ikke disse tiltakene igangsettes nå. Kostnadene vil dekkes i sin helhet av Sola kirkelige fellesråd.

Kommunedirektøren foreslår å bevilge kr 1,625 millioner for å gjennomføre prosjektet i 2024.

Investeringsinntekter og finansiering

Status per 30. august 2023	Regnskap	Budsjett	Opprinnelig budsjett (beløp i 1000)
Kompensasjon for merverdiavgift	14 527	89 067	77 397
Tilskudd fra andre	760	5 056	3 900
Salg av varige driftsmidler	12 078	65 100	65 100
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	4 371	8 741	8 741
Bruk av lån	0	175 054	216 269
Sum	31 736	343 018	371 407

Per 2. tertial er det inntektsført kr 31,7 millioner av det totale budsjettet i 2023 på kr 343 millioner. Av dette er kr 14,5 millioner momskompensasjon, salg av tomter på Myklebust felt K for kr 12 millioner, kr 356 000 refusjon for prosjektleder kostnader på Sola Arena og kr 400 000 i FTU midler for detaljplan for gang- og sykkelveg langs Fv. 379 Vigdelsvegen, fra Hellestø til Ølberg Havneveg. Det er også mottatt kr 4,4 millioner i avdrag fra Lyse for første halvår.

Nr	Prosjektnummer	Navn	Beløp (i 1000)
42	19520	Salg på Myklebust felt K utsettes til 2025	19 500
43	19510	Økt salg av Myklebust felt K i 2023	-7 400
44	99006	Salg av småtomter utsettes til 2024	3 500
45	99006	Salg av tomt i sentrum utsettes til 2026	17 500
46	99006	Salg av to barnehagetomter utsettes til 2024	20 000
47	99006	Refusjon Sola kirkelige fellesråd	-1 300
47	99006	Reduksjon i budsjettert momskomp iht endring i investeringsutgifter	41 854
48	99006	Redusert bruk av lån	126 717

Status investeringsprosjekter

Kommunedirektør med sentrale staber

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			Forslag bud. endring
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år	
Anskaffelse av skyplattform	19690	500	0	500	0	500	0
Bytte ut gamle PCer	19052	IA	3 718	3 060	610	2 450	0
Digital plattform/datasjø	19051	700	664	598	662	-64	0
Egenkapitalinnskudd KLP	19606	-	-	3 700	3 952	-252	0
IKT-investering strategisk	19601	-	-	1 500	0	1 500	0
IKT-løsninger folkevalgte	19639	-	-	550	0	550	0
Nytt rådhus	19016	305 456	305 896	1 923	699	1 224	0
Nytt rådhus, inventar	19662	19 773	18 901	933	60	873	0
Oppgradering til Visma Enterprise Plus	19050	1 170	6	1 164	0	1 164	0
Utlån til Lyse		IA	0	34 964	0	34 964	0
Sum		327 599	329 185	48 892	5 983	42 909	0

Levekår

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			Forslag bud. endring
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år	
40 omsorgsboliger, Soltun	39629	34 000	0	2 100	0	2 100	-1 600
8 boliger med base, pilotprosjekt	39098	38 900	1 560	7 821	90	7 731	-7 321
Institusjonsskjøkken	39103	26 900	27 274	262	622	-360	360
Kjelsberg ring 2	39120	200	0	200	0	200	0
Kjelsberg ring, rus og psykiatri	39093	46 400	45 052	2 227	426	1 801	0
Kjøp/salg gjennomgangseiligheter BSHP	39092	IA	48 555	11 500	4 404	7 096	18 000
Midlertidig base Kleppvegen 6	39113	6 000	80	6 000	80	5 920	0
Ny sjukeheim Sola sentrum	39052	278 500	277 127	1 548	964	584	3 000
Nye sykesignalanlegg	39624	12 000	13 634	1 500	208	1 292	-1 500
Ombygging kjøkken Sande aktivitetssenter	39115	550	0	550	0	550	0
Rehabilitering og oppgradering Åsenvegen 96	39123	IA	258	2 000	258	1 742	1 000
Rive gamle Soltun	39112	4 000	34	4 000	34	3 966	-3 700
Samlebevilgning formål levekår	19103	IA	683	504	0	504	0
Sandestubben nytt bygg	39115	40 000	0	3 000	0	3 000	-2 000
Storevardvegen, nytt fellesareal og kontor	39116	2 700	0	2 700	0	2 700	-2 200
Utbygging trådløse nett og møteromløsninger	39634	1 500	0	1 100	0	1 100	0
Uteområde Åsenvegen 116/96	39117	800	0	800	0	800	0
Utvidelse av Stangelandsenteret	39118	500	0	500	0	500	0
Vaskemaskin hjelpemiddellageret Energivegen 7	39635	IA	0	500	0	500	0
Velferdsteknologi Levekår	39094	-	-	1 357	38	1 319	1 500
Sum		492 950	414 258	50 169	7 123	43 046	5 539

Oppvekst og kultur

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år	Forslag bud. endring
Datamaskiner/fornyng skoler	29602	-	-	3 350	2 969	381	0
Havnealléen barnehage, rehab.	29082	12 000	11 306	178	50	128	0
Herregarderobe Sørnes barnehage	29100	450	3	450	3	447	0
Inventar skoler	29650	IA	0	5 000	0	5 000	0
Jåsund ny skole (skolebruksplan)	29001	628 001	0	2 500	0	2 500	0
Kultur- og aktivitetshus Tananger	49052	100 000	3 374	17 037	411	16 626	-16 000
Makerspace (skoler og SFO)	29626	500	515	0	41	-41	0
Meråpent på Tananger bibliotek	49055	530	49	530	49	481	0
Ny kommunal barnehage - erstatning for Røyneberg	29084	172 700	24 476	77 695	11 926	65 769	-50 000
Ny kommunal barnehage Myklebust	29094	100 000	0	1 000	0	1 000	0
Nye lokaler til FeelGood Dysjaland	49659	6 000	235	6 265	0	6 265	0
Nye reoler til Sola bibliotek	49658	400	72	348	21	327	0
Nytt fagsystem barnevern	29632	350	0	350	0	350	-350
Ombygging kjøkken Havnealleen(Vardesten) barnehage	29101	500	0	500	0	500	0
Oppgradering av uteområde skoler	29627	-	-	13 475	3 572	9 903	-2 375
Oppgradering gulv kulturhuset	49057	3 600	1 419	3 600	1 419	2 181	0
Oppgradering trådløse nettverk skoler	29629	IA	675	1 171	646	525	0
Samlebevilgning formål oppvekst og kultur	19104	IA	435	1 200	0	1 200	0
Skolebruksplan, Grannes skole, tilbakeføring klasserom/uteareal	29076	25 700	4 089	9 100	900	8 200	-7 100
Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	29080	351 000	298 515	31 110	2 110	29 000	-25 000
Snøde bhg mur som heller	29098	2 300	0	2 300	0	2 300	0
Storevarden skole, skolebr.plan (kl.rom/storstue/uteareal)	29083	85 000	37 086	61 863	29 051	32 812	0
Sum		1 489 031	382 250	239 022	53 169	185 853	-100 825

Samfunnsutvikling

Beløp i 1000

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år	Forslag bud. endring
Adkomstvei Ljosheimkroken	59457	2 500	0	300	0	300	0
Akustikk tiltak Fjellhall i Tananger	59575	1 550	0	50	0	50	0
Asfaltering av parkeringsplasser friområder	19401	950	185	350	0	350	0
BMX Bane fra Soma til Joa	59707	5 000	0	1 000	0	1 000	0
Bysykler og ladestasjoner	59687	1 200	1 234	176	209	-33	0
Drenering/klimaavbøtende tiltak	59694	2 000	954	500	0	500	0
Driftsstasjon Tananger	19055	IA	31 596	522	118	404	-522
ENØK-tiltak kommunale bygg	19107	35 800	10 722	13 495	2 207	11 288	0
Etablering av nytt serverrom	19653	7 300	7 030	11	241	-230	300
Forskuttering Bymiljøpkken, trafikksikringsmidler	59462	-	-	2 715	37	2 678	0
Forstudie tribune på Tananger stadion	59574	100	94	100	94	6	0
Fortau Påskhusvegen	59429	1 500	0	1 500	0	1 500	-1 500
Garantisaker avsl. prosjekter (årsavhengig)		IA	3 095	0	239	-239	0
Gravlund oppgradering av driftsbygninger	59571	6 000	0	1 700	0	1 700	-1 700
Innkjøp av beholdere for kildesortering	59208	500	0	500	0	500	0

Investering	Prosjektnr	Totalbudsjett		Årets budsjett			
		Ramme	Påløpt totalt	Rev. bud.	Regnskap hiå.	Rest bud. i år	Forslag bud. endring
hytterenasjon							
Innkjøp av varmepumper	19054	IA	0	2 000	0	2 000	0
Intern prosjektledelse (årsbev.)	19600	-	-	0	4 731	-4 731	0
IVARs nye hovedvannledning	59038	9 501	0	1 000	0	1 000	0
Kjelsberg ring, sykkelsti	59478	400	209	400	209	191	0
Kjøp og opparbeidelse av tomter	19687	IA	35 799	154	28	126	0
LED lys på fotballbaner	59695	5 600	1 617	2 195	213	1 983	0
LEDlys fotballbaner		IA	121	0	121	-121	0
Lys tursti Harfsfjord	59696	4 550	3 534	1 079	63	1 016	0
Miljøtiltak på kunstgressbaner	59702	600	522	600	522	78	0
Nedgravde beholdere Joaflaten	59207	340	0	340	0	340	0
Ny koker til ugressbekjempelse	59703	600	0	600	0	600	0
Ny lagerhall Sola Stadion	59570	1 500	0	1 500	0	1 500	0
Ny skatepark som erstatter skatepark på Stangelandsenteret.	59706	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	59537	416 400	17 002	95 307	5 857	89 450	-76 500
Nye beholdere til hageavfall	59209	3 000	0	3 000	0	3 000	-2 300
Nye bossdunker og avfallsbrønn i friområder	59705	700	0	250	0	250	0
Nytt garderobeanlegg Åsenhallen	59572	20 000	0	1 000	0	1 000	0
Oppgradering av lekeplasser friområder	59698	-	-	3 132	84	3 048	0
Oppgradering kontorer Sandestubben	39108	400	0	400	0	400	0
Oppgradering sikkerhet høydebasseng	59041	400	455	0	24	-24	0
Overføring av anlegg m/justeringsrett PA002 Joa	59119	10 000	477	8 595	72	8 523	-8 095
PA043 Stangeland	59121	7 700	7 426	0	1	-1	300
Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	19023	IA	30 545	0	16	-16	0
Pumptrack	59708	800	0	2 200	0	2 200	-1 700
Reguleringskost Somaleiren	59569	1 000	0	1 000	0	1 000	0
Rehabilitering gjennomgangsboliger	39122	IA	0	1 500	0	1 500	0
Rehabilitering Soma driftstasjon	19029	IA	33	0	-122	122	0
Rehabilitering vei - Sørsjøvegen – Røyneberg	59476	2 350	0	2 350	0	2 350	0
Rehabilitering vei - Tornefjellveien	59479	IA	0	1 650	0	1 650	0
Rive hus Vorelivegen	19108	IA	7	0	7	-7	800
Robotklippere	59699	-	-	150	0	150	0
Samlebehov maskiner og utstyr	59700	-	-	3 400	2 817	583	0
Samlebevilgning formål kirke	19105	IA	2 495	2 506	2 001	505	0
Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	59122	12 000	11 213	797	9	788	-787
Sola arena, infrastruktur	59364	100 693	41 555	11 000	883	10 117	-9 000
Sola sjø, ENØK-tiltak	19026	IA	90	0	2	-2	0
Solskjerming	59704	1 400	0	1 000	0	1 000	0
Tilpassing av Energivegen 7 til driftstasjon	59573	15 000	903	15 000	903	14 097	-9 478
Trafikksikkerhet, kommunale veier	59565	-	-	800	11	789	0
Turveg Hafrsfjord - Joa	59673	18 404	18 310	237	91	146	0
Turveg Hafrsfjord - Sørnes	59652	16 966	16 865	173	670	-497	0
Utbedring av teknisk rom Tananger svømmehall	59539	IA	0	250	0	250	0
Utskiftning av biler og maskiner på drift VVAR	59380	-	-	3 000	1 014	1 986	0
Utskiftning gatelys, standardheving	59406	-	-	1 353	24	1 329	0
VA Påskhusvegen	59369	2 500	34	2 500	0	2 500	-2 500
VA Tanangervegen	59371	40 000	276	25 724	0	25 724	-15 000
VA15 Moringvegen	59367	11 900	12 444	209	1 152	-943	943
VA178 Ljosheimkroken	59368	6 000	73	700	0	700	0
VA40 Grotnes nord	59359	18 400	1 229	1 780	8	1 772	-1 280
VA42 Grotnes sør	59360	13 900	150	300	1	299	0
Vann- og avløp ved Røyneberg barnehage	59024	2 000	0	2 000	0	2 000	0
Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	59037	19 100	2 316	13 951	1 786	12 165	-8 951
Sum		829 503	408 468	241 001	32 440	208 561	-136 970

Finansrapport

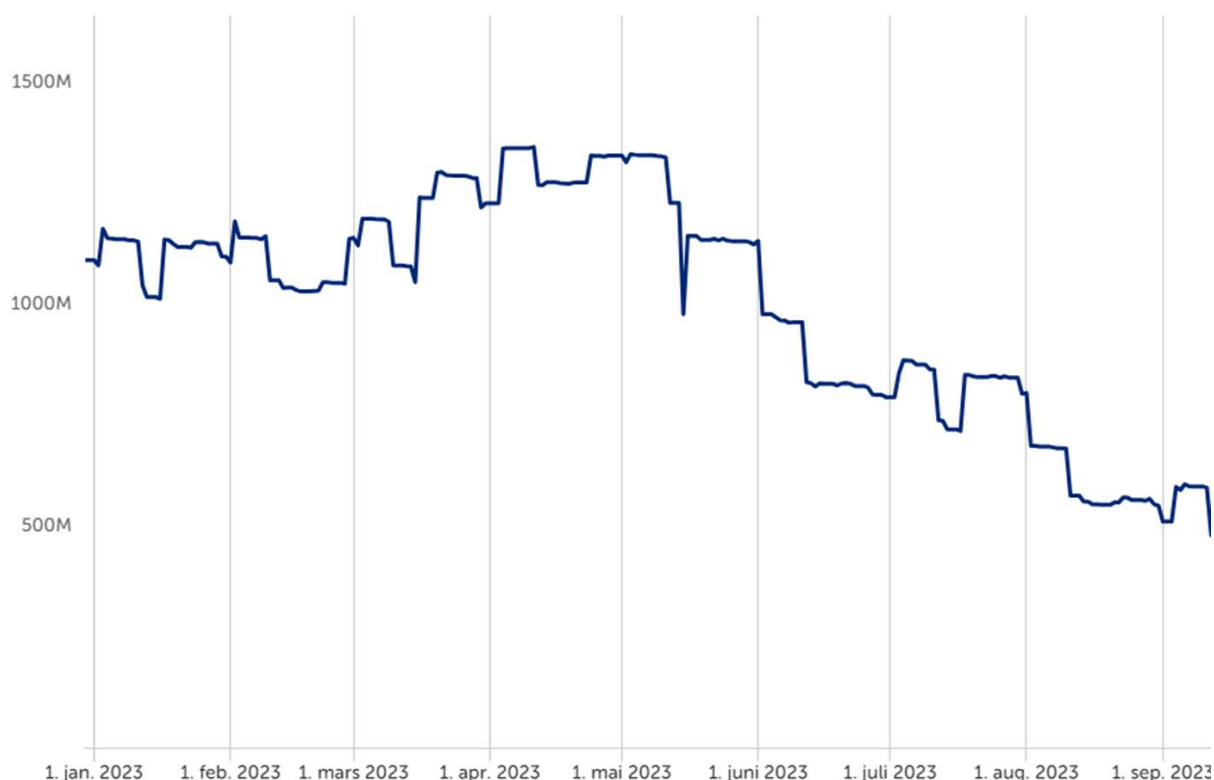
Hjemmel for rapportering: Kommunedirektøren viser til reglement for finans – og gjeldsforvaltningen (vedtatt i Kommunestyret 19.05.22 k-sak 16/22).

Forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet

I henhold til reglement for finans- og gjeldsforvaltning skal kommunen ha tilgjengelig driftslikviditet som minst er like stor som forventet likviditetsbehov de neste 60 dager. All likviditet utover driftslikviditet som ikke inngår i likviditetsbehov de neste 12 måneder i henhold til likviditetsprognose er overskuddslikviditet. Den kan plasseres i blant annet rentebærende verdipapirer utsendt eller garantert av den norske stat, norske statsforetak, norske kommuner eller fylkeskommuner, bank eller pengemarkedsfond med lav risiko og en løpetid innen 12 mnd.

Per 31.08.2023 er det ikke foretatt noen plassering av overskuddslikviditet. Midlene var plassert i kommunens hovedbankforbindelse med vilkår 3 mnd. NIBOR + avtalt margin. Deler av innskuddet på 308 millioner kr er plassert på Plasseringskonto+ i hovedbankforbindelse, hvor renten er 10 basispunkter over betingelser på konsernkonto, mot at uttak varsles en mnd. i forveien.

Grafen under viser likviditetsutvikling fom januar til august 2023:

Forvaltning av gjeldsporteføljen

Gjeldsporteføljen

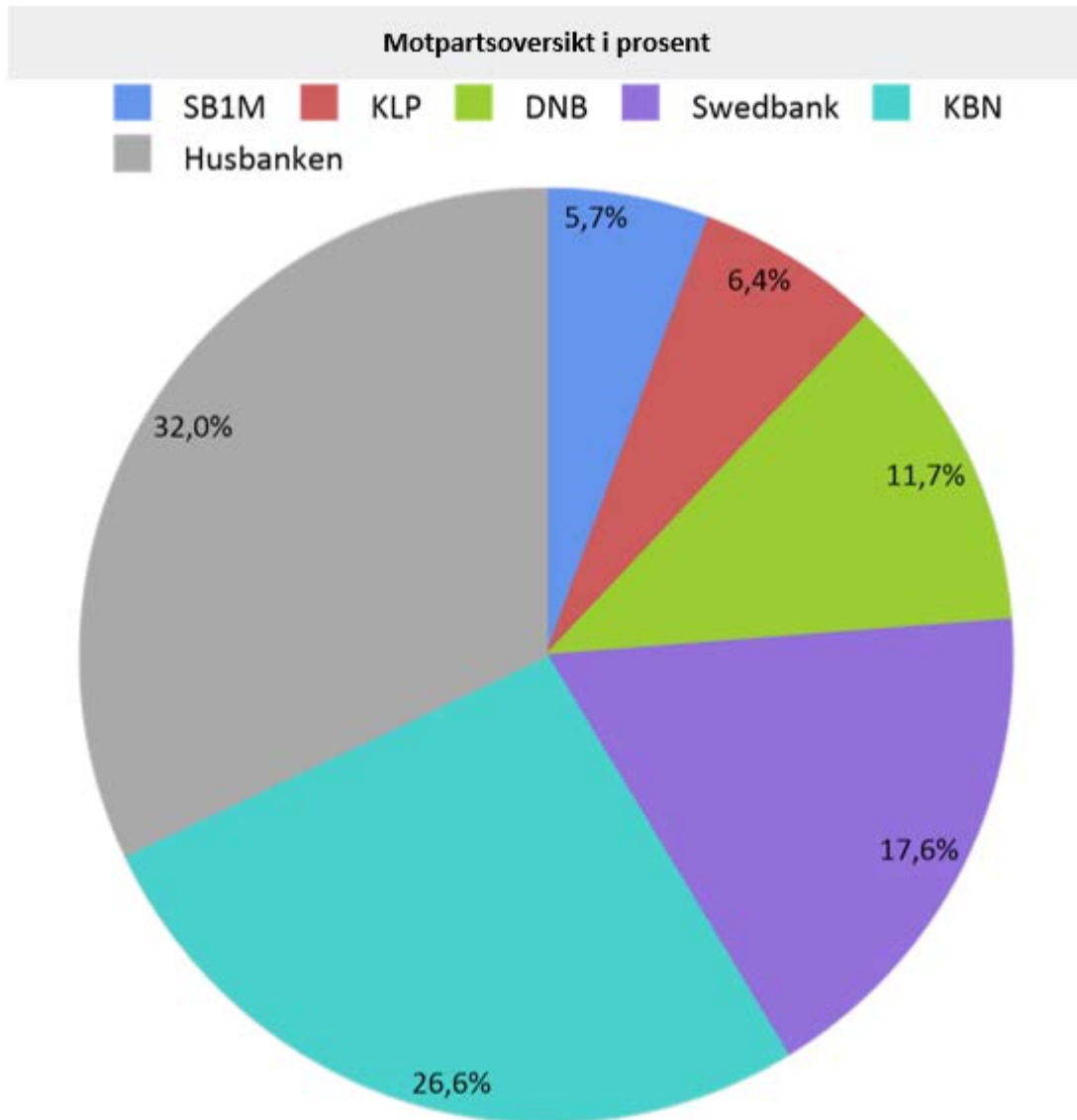
I 2023 er det opprinnelig budsjettert med låneopptak på kr 216,2 millioner kroner, etter vedtak i kommunestyret. Det er budsjettert med kr 100 millioner i startlån.

Per 31.08.2023 er det tatt opp kr 100 millioner i Husbanken (Startlån).

Midlene av salg av Sola bredbånd ble benyttet til å nedbetale gjeld. I tillegg er behovet for lån redusert i begge tertialene som følge av forsinket framdrift av investeringer.

Per 31.08.23 var den samlede låneporteføljen kr 1.764,3 millioner, herav kr 565,1 millioner i startlån, og resterende kr 1.199,2 millioner knyttet til kommunes sine egne investeringer. I tillegg må utgiftene knyttet til leasing av kopimaskiner avdras som lån i henholdt til gjeldende forskrifter.

Tall i millioner	30.04	31.08
Kommunalbanken AS	479	470
DNB	207	207
Swedbank	310	310
SB1M	626	100
KLP	112	112
Husbanken (startlån)	576	565
Total lånegjeld	2 310	1 764

Renteutvikling, rentedurasjon, netto rentebærende lånegjeld og risiko

Vektet gjennomsnittrente totalt for kommunen var på 2,79 % per 31.08.2023.

I henhold til pkt. 7.2 i reglement for finans- og gjeldsforvaltningen skal minimum 33 % av brutto låneporteføljen ha flytende renter (rentebinding under 1 år) og minimum 33 % skal ha fastrente (rentebinding over 1 år). Renten vurderes ut ifra at kommunen i utgangspunktet skal være rentenøytral men skal også vurderes i henhold til markedssituasjon.

Per 31.08.2023 er andel av lån med fastrente 53,8 %, mens flytende rente er på 46,3 %.

For å tilfredsstille kravet i finansreglementet om at kommunen skal være rentenøytral, må det ved årsskifte og hver tertial beregnes netto rentebærende lånegjeld. Ved beregning tar man utgangspunkt i brutto lånegjeld ekskl. pensjonsforpliktelser korrigert for gjennomsnittlig bankinnskudd, ansvarlig lån i Lyse, startlån og lån med rentekompensasjon i Husbanken.

Beregningen per 31.08.2023 viser at kun 23,6 % av netto rentebærende lånegjeld bør være på fastrente (hensyntatt ekstra nedbetaling), noe som er lavere enn dagens nivå. Dette lave nivået skyldes ekstra nedbetaling som lånegjeld som følge av vedtaket i K- sak 24/23

Per 31.08.2023 hadde 16 % av låneporteføljen forfall innen 12 mnd.

Per 31.08.2023 er samlet rentebindingstid på 1,41 år. Ifølge reglement skal den samlede gjeldsporteføljen ha en vektet renteløpetid (rentebindingstid) mellom 0,5-5 år.

Det skal også etableres referanseindeks på den løpetid som gjeldsforvaltningen måles mot. 3-års markedsrente er på 4,75 %, mens kommunens gjennomsnittrente er på 2,79 %, noe som er veldig bra siden vi har en del fast rente som er inngått med en god del lavere rente enn dagens rentenivået.

Avdrag på lån

Etter reglene i Kommunelovens §14-18 skal minimumsavdrag beregnes slik:

$$\text{Minimumsavdrag 2023} = \text{Sum avskrivningene 2023} \times \frac{\text{Sum restgjeld 01.01.2023}}{\text{Sum varige driftsmidler 01.01.2023}}$$

Beregning minimumsavdrag	2023
Minimumsavdrag (millioner i kroner)*	67,4

*Tomter holdes utenfor nevneren (sum anleggsmidler). I praksis gir dette et noe forhøyet og mer korrekt grunnlag.

I tillegg kommer avdrag for finansiell leasing på 0,8 millioner kr.

Både minimumsavdrag på 67,4 millioner kr og avdrag utover minimum på 46,7 millioner er betalt og bokført i regnskapet.

Forvaltning av midler med lang horisont

Midlene som forvaltes med lang tidshorisont defineres som den delen av kommunes likviditet som etter vedtatt budsjett og likviditetsprognose ikke skal nyttes de neste fire år. Forvaltning av langsiktig finansielle aktiva må være adskilt fra forvaltning av midler som skal forvaltes med lav risiko og høy likviditet.

Per 31.08.23 var det ingen aktive plasseringer.

Stresstest

I henhold til pkt. 10 i reglement for finans- og gjeldsforvaltning skal kommunen foreta en stresstest som viser kommunens samlede netto renterisiko ved endring i rentekurven. Stresstesten per 31.08.23 viser

at en renteøkning på 1,5 % vil ikke gi noe tap, tvert imot gevinst som følge av god likviditet og høyt rentenivå på 3 måneders NIBOR

Stresstest Sola kommune per 31.08.23.

Aktiva/passiva				%	Endringsparameter	Beregnet tap
Gjeld med flytende rente (rentebinding under 1 år)			816	46,26 %	1,5 %	-12,2
Gjeld med fast rente (rentebinding over 1 år)			948	53,74 %		
Sum brutto lånegjeld			1764			
Startlån			565		1,5 %	8,5
Rentekompensasjon			49,2		1,5 %	0,7
Lån til Lyse			131,6		1,5 %	2,0
Bankinnskudd			550		1,5 %	8,3
Sum utlån, rentekompensasjon og bankinnskudd			1295,8			19,4
Mulig tap vil utgjøre						7,2